БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 147

3 СЕНТЯБРЬ ЖУМА 1954 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг қарори (1-нчи бет).
Тошкент областидаги кўпмингчи ёш терімчиларнинг социалистик мажбурияти (1-нчи бет).
М. Эшонқулов.—Пахта йиғим-терими даврида комсомолларнинг активлигини оширайлик (1-нчи бет).
Ўзбекистон ССР нинг 30 йиллиги шарафига (1-нчи бет).
ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **Ш. Холмуҳамедов.** Ўқув йилини пухта тайёргарлик блан кутиб оламиз (2-нчи бет).
Яна қадрдон мактаб қучоғида. С. Маҳкамов. — Сентябрь қўшиғи. **Ш. Афзалов.** — Зўр уюшқоқлик блан (2-нчи бет).
Ф. Бакиров. — Социалистик яшаш қоидаларига риоя қилиш — совет кишисининг ма'навий бурчи (2-нчи бет).
Пахта йиғим-теримига ҳамма ерда пухта тайёрлик блан киришайлик! **Б. Халилов.** — Гулистон районида йиғим-терим тайёргарликсиз бошланди. **Э. Раҳмонов.** — Пахтани машина блан теришга тайёрланмоқдалар (3-нчи бет).
А. Аҳмедов. — МТСни илғор МТСлар даражасига етказиб оламиз (3-нчи бет).
Германия Коммунистик партиясининг Ғарбий Германия аҳолисига қарата чиқарган хитобномаси (4-нчи бет).
П. Крайнов. — Япония халқи Америка оккупациясига қарши курашмоқда (4-нчи бет).

Юбилейолди социалистик мусобақасини янада кучайтириб юборайлик

Республикамизнинг меҳнаткашлари Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг 30 йиллигини байрам қилишга тайёрланмоқдалар. Совет Ўзбекистони Коммунистик партия раҳбарлигида, Иттифоқ ҳукуматининг оталарча тинмай ғамхўрлик кўрсатиб келаётганлиги натижасида кескин кураш ва шонли ғалабалар блан нишонланган қисқа бир тарихий даврда социализмнинг Шарқдаги маш'алига айланди. Улуғ рус халқининг ва Совет Иттифоқидаги қардош халқларнинг ёрдамида ўзбек халқи ўтган ўттиз йил мобайнида тарихда мисли кўрилмаган тараққиёт йўлини босиб ўтди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Ўзбекистон ССР да саноатни ривожлантиришга алоҳида аҳамият бердилар. Халқ хўжалигини ривожлантириш бешйиллик планларининг амалга оширилиши натижасида республикамизда машинасозлик, тўқимачилик, пахта тозалаш, нефть, кўмир, озиқ-овқат саноати вужудга келди. Улуғ Ватан уруши йилларида ўзбек халқининг ифтихори Бекобод металлургия заводи қурилди. Биз энг қимматли хомаш'ё — металл ва прокатга эга бўлиб қолдик.

Саноат корхоналарининг кўплиги жиҳатидан бизнинг область республикала биринчи ўринда туради. Саноатнинг бутун тармоқлари йилдан-йилга ривожланмоқда. Областимиздаги саноат корхоналарининг маркалари блан чиқарилаётган машина ва бошқа хил асбоб-ускуналар бепоён Ватанимизнинг ҳамма томонига жўнатилмоқда.

Область саноат корхоналари 1954 йилнинг олти ойида ялпи маҳсулот ишлабчиқариш планини 104 процент бажардилар. Маҳсулот ишлабчиқариш 1953 йилнинг 1-нчи ярмидагидан 14 процент кўпайди. Пландан ташқари кўп миқдорда маҳсулот берилди. Броқ, бирқанча корхоналар, жумладан Далварзин пахта тозалаш заводи, Юқори Чирчиқ жутканоп заводи, Чирчиқ тикувчилик фабрикаси ва Оҳангарон гўшт комбинатлари яриmйиллик маҳсулот ишлабчиқариш планини бажармадилар.

Шу кунларда область саноат корхоналарида юбилейолди социалистик мусобақаси тобора кенгаймоқда. Кўпгина фабрика, заводларнинг коллективлари республикамизнинг шонли 30 йиллиги шарафига маҳсулот ишлабчиқаришни кўпайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш юзасидан қўшимча мажбуриятлар олмоқдалар. Масалан, Ильич номли заводнинг ишчи ва инженер-техник ходимлари қишлоқ хўжалик машиналари ва сув хўжалиги учун ускуналар ишлабчиқариш йиллик планини август ойидаёқ бажариб, йил охиригача 400 минг сўмлик қўшимча маҳсулот бериш мажбуриятини олдилар.

Тошкентдаги «Шарикоподшипник» заводининг коллективи юбилейолди социалистик мусобақасида ажойиб муваффақиятларга эришмоқда. Бу завод коллективи ялпи маҳсулот ишлабчиқариш 8 ойлик планини 109,9 процент бажарди. Ўртоқ Эшмуродов бошлиқ реставрация цехи мусобақада олдинда бормоқда. Бу цех 8 ойлик планни 135 процент бажарди. Илғор ишчилардан Собира Шаҳобиддинова, В. Снимшиков, Л. Красиков ўртоқлар юбилейолди вахтасида туриб, смена нормасини 180—200 процент бажармоқдалар.

Область саноат корхоналарида ўз ихтисосини пухта эгаллаб, бутун мамлакатда донг чиқарган новаторлар сони кўпаймоқда. Бекобод металлургия заводининг тезкор пўлат эритувчилари Нуриддинов, Убайдуллаев, Бадалов ўртоқлар, «Чирчиксельмаш» заводининг пармаловчиси Р. Зоҳидов, Чирчиқ электрохимия комбинатининг новатори Анна Маслова, Сталин номли тўқимачилик комбинатининг кўпстаноклн тўқувчиси Нурия Маҳсумова жадал ишлаш методларини қўлланиб, механизмларнинг иш унумини оширмоқдалар, юбилей шарафига пландан ташқари маҳсулот бермоқдалар.

Республикамизнинг 30 йиллиги умумхалқ байрамидир. Бу шонли байрамни ишлабчиқариш соҳасида янгидан-янги муваффақиятлар блан нишонлаш учун партия, комсомол ва профсоюз ташкилотлари, ишчи ва инженер-техник ходимлар ўртасида социалистик мусобақани кенгайтиришлари, новаторлик ҳаракатига бош бўлишлари, маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг таннархини камайтириш, хомаш'ёни тежаб сарфлаш учун ҳарбир корхонадаги ички резервларни тўла ишга солишлари керак. Бирорта ҳам корхона ва цех, ишчи ва хизматчи юбилейолди мусобақасидан четда қолмасин.

Ўзбекистон ССР — Совет Иттифоқининг асосий пахта базасидир. Пахтачилик — ўзбек халқининг асосий касби, шон-шараф ишидир. Бу йил республикамиз меҳнаткашлари мамлакатга 3 миллион тонна пахта етиштириб бериш мажбуриятини олиб, Ватан олдидаги ўз бурчларини муваффақиятли бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ўзбек халқи ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятни шараф блан бажаришида бизнинг область пахтакорлари жуда катта ҳисса қўшишлари керак. Улар мамлакатга 500 минг тонна пахта топшириш мажбуриятини олиб, ўн минглабча гектар янги ерларни ўзлаштирдилар ва пахтазорга айлантирдилар. Илғор колхозлар ва совхозлар ғўза парваришини муваффақиятли ўтказиб, мўл пахта ҳосили тўпладилар. Ватанпарвар колхозчилар ва совхоз ишчилари ғўза парваришини узлуксиз давом эттириш блан бирга пахта йиғим-теримига тайёргарлик ишларини қизитиб юбордилар.

Бу йил пахта йиғим-теримини қисқа муддатда ва сифатли ўтказиб, умумхалқ байрамини пахта тайёрлаш давлат планини тўла ва ошириб бажариш блан нишонлаш учун ҳозирги ғанимат кунлардан самарали фойдаланиш лозим.

Партия ва совет ташкилотлари, колхоз правлениелари, колхоз, совхоз ва МТС бошланғич партия ташкилотлари бутун куч ва техника воситаларини пахта йиғим-теримига намунали тайёргарлик кўришга сафарбар этишлари лозим.

Пахта йиғим-теримининг оммавий бошланишига саноқли кунлар қолди. Шунгача йўл-кўприклар, тош-тарозилар, сушилка ва хирмонлар, транспорт воситалари ва қоп-қанорлар тахт қилиб қўйилиши керак. Пахтаси машина блан териладиган ерларда ғўза баргини тўкишга ҳам ҳозирдан тайёрланиш зарур. Бунинг учун керакли аппаратуралар ремонтдан чиқазилиб, ким'ёвий дориворлар ташилиб, тахт қилиб қўйилиши лозим.

Пахта йиғим-терими қисқа муддатда ўтказиладиган оммавий кампаниядир. Бу даврда колхозчи терімчилар, совхоз ишчилари, терим машиналарининг механик-ҳайдовчилари, хирмонда ишловчилар, пахта ташувчилар эпчиллик блан тез ва унумли ишлашлари керак. Колхоз, совхоз ва МТС раҳбарлари йиғим-теримда банд бўлган кишиларнинг ҳаммаси учун энг яхши маданий-маиший шароит яратиб бермоқлари, бунга ҳозирдан тайёргарлик кўришлари лозим.

Терим машиналари механик-ҳайдовчилари ўртасида юз тонначилик ҳаракатини, терімчилар ўртасида ўнминг-ўнбешминг килограммчилик ҳаракатини оммавий ҳаракатга айлантириш учун улар ўртасида юбилейолди мусобақасини қизитиб юбориш зарур.

Совет кишилари учун умумхалқ байрамларини меҳнат соҳасида оламшумул ғалабалар блан нишонлаш шонли традиция бўлиб қолган. Шубҳа йўқки, областимизнинг меҳнаткашлари республикамизнинг 30 йиллик байрамини саноат ишлабчиқариш планларини муваффақиятли бажариш блан, давлат пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин ошириб бажариш блан кутиб оладилар.

Ҳамма жойда юбилейолди социалистик мусобақасини янада кучайтириб юборайлик.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг қарори

135-нчи Молотов сайлов округида Тошкент область Советига сайлов ўтказиш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1954 йил 28 августдаги қарорига мувофиқ Тошкент область ижроия комитети **қарор қилади:**

1. 135-нчи Молотов сайлов округида Тошкент область Советидан кетган депутат ўрнига сайлов 1954 йил 12 сентябрь якшанба куни ўтказилсин.

2. Сайлов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1952 йил 1 августдаги 241-нчи Фармонига тўла мувофиқ суратда ўтказилсин.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси Х. ЖАЛИЛОВ.
Тошкент область ижроия комитетининг секретари Х. ҚОБИЛОВ.

Тошкент шаҳри, 1954 йил 28 август.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг қарори

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советига сайлов ўтказадиган 135-нчи Молотов сайлов округи округ сайлов комиссиясини тасдиқлаш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1954 йил 28 августдаги қарорига ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1952 йил 1 август 214-нчи Фармонига мувофиқ Тошкент область ижроия комитети **қарор қилади:**

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советига сайлов ўтказадиган 135-нчи Молотов сайлов округ сайлов комиссияси жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашлар жамиятларининг қуйидаги вакилларидан иборат составда тасдиқлансин:

Округ сайлов комиссиясининг Раиси Азиз **Зиёев** — Генерал Раҳимов номли колхоз партия ташкилотидан;

Комиссия раисининг ўринбосари — Федор Андреевич **Кашин** — ғишт заводлари ишчи ва хизматчилари коллективидан;

Секретарь — Зулфия **Раҳматова**. — 12-нчи мактаб ўқитувчилар коллективидан.

Сайлов комиссияси а'золари:

Зайтуна **Қосимова** — Ленин номли колхоз а'золарининг йиғилишидан;

Наби **Абдуазимов** — Ленин номли колхоз коммунистик партия ташкилотидан;

Туроб **Муротов** — Будённий номли колхоз коммунистик партия ташкилотидан;

Фароҳат **Худойбердиева** — Будённий номли колхоз комсомол ташкилотидан;

Тошкент область ижроия комитетининг раиси Х. ЖАЛИЛОВ.
Тошкент область ижроия комитетининг секретари Х. ҚОБИЛОВ.

Тошкент шаҳри, 1954 йил 28 август.

Тошкент областидаги кўпмингчи ёш терімчиларнинг СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати республикамизнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдига жуда катта ва фахрли вазифаларни қўйдилар.

СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг «Ўзбекистон ССРда 1954—1958 йилларда пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисида»-ги қароридан руҳланган областимиз пахтакорлари 1954 йилда Ватанимизга камида 500 минг тонна пахта етказиб беришга қарор қилганлар.

Пахтачиликни янада ривожлантириш учун курашда комсомол ва ёшлар актив қатнашмоқдалар. Областимиз колхозларидаги 2 мингга яқин комсомол-ёшлар бригадалари ва звенолари, ўнминглаб ёш колхозчилар, совхоз ва МТС ишчилари далаларда фидокорона меҳнат қилиб, пахтадан мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлмоқдалар.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг қатнашчилари Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхознинг Комила Давлатова, Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг Рофия Қориева, Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг Тахсин Аҳмедова ва бошқа ўртоқлар бошлиқ бригада ҳамда звенолари ғўзани комплекс парвариш қилишни намунали ўтказдилар, улар ўз зиммаларига олган мажбуриятларини шараф блан бажармоқдалар. Пискент районидаги Сталин номли колхознинг комсомол а'зоси Жаҳон Аҳмаджонова бошлиқ звеноси 9 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан пахта бериш учун мусобақалашмоқда. Кўпгина ёш пахтакорлар илғорлардан намуна олиб, шу кунларда ҳам астойдил ишламоқдалар, ғўзанинг тез ривожланишига эришмоқдалар.

Броқ, юқори ҳосил етиштириш, ҳали ишнинг ярмисигинадир. Олинган мажбуриятни шараф блан бажариш ва ишни охиригача етказиш, ҳосилнинг энг сўнгги кўсагигача йиғиштириб олиш учун пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўриб, уни зўр уюшқоқлик блан ўтказиш талаб қилинади.

Тошкент областининг механизаторлари ҳосилнинг тақдири учун ғоят мас'улиятли эканликларини тўла ҳис этганлари ҳолда бу йил машина блан камида икки юз минг тонна пахта териб бериш мажбуриятини олдилар. Демак уч юз минг тонна пахтани қўлда териб олишга тўғри келади.

Ўтган йили юзлаб ёш терімчилар пахта теришда яхши натижаларга эришиб, зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф блан бажардилар. Ўртачирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг терімчилари, комсомол а'золари Дайраш Адамбаева ва Ўктамхон Комилова ўртоқларнинг ҳарбири ўнбеш тоннадан, Оққўрғон районидаги Молотов номли колхознинг терімчилари Билюр Қораева, Мажид Усмонов ва бошқа кўпгина терімчилар ўн тонналаб пахта териб топширдилар. Уларнинг терган пахтаси отбор ва биринчи сортга қабул қилинди.

Бу муваффақиятларга теримни соатлик график асосида ташкил қилиш орқали эришилди. Қоидага мувофиқ пахта бригадалар бўйича терилди ва ҳосил звенолар бўйича ҳисобга олинди. Колхозчиларнинг меҳнат кунларига пул ва натура авансларини ўз вақтида бериб борилди.

Биз, кўпмингчи ёш терімчилар область кенгашининг қатнашчилари, социалистик мажбуриятнинг бажарилиши учун курашга муносиб ҳисса қўшиш мақсадида Тошкент областидаги барча комсомол ва ёш терімчилар номидан ўз зиммамизга қуйидаги социалистик мажбуриятни оламиз:

10 октябрьгача бутун ҳосилнинг: колхозларда камида 45 процентини, совхозларда камида 50 процентини териб топшириш учун социалистик мусобақани ҳартарафлама кучайтириб юборамиз, токи, областьда давлат пахта тайёрлаш плани Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги кунигача тўла бажарилсин;

биз, колхоз ва совхозлардаги барча ёш терімчиларнинг ҳарбири мавсумда 7, 10, 15 тонна ва ундан ҳам кўпроқ пахта теришига ҳамда терим даврида камида 300 тадан меҳнат куни ишлашига эришиш мақсадида кўпминг килограммчилар ҳаракатини кучайтириб юбориш мажбуриятини оламиз.

Даставвал пахтани хиллаб саноат сортларига ажратиб теришга жиддий э'тибор берамиз, бунинг учун ҳарбир терімчининг кўпхонали этаклар блан та'минланишига эришамиз. Пишмаган пахтани теришга мутлақо йўл қўймаймиз. Барча пахтакорлар блан биргаликда давлатга пахтанинг камида 85 процентини отбор ва биринчи сорт блан топшириш учун курашамиз.

Ҳарбир бригадада пахта теришни соатлик график асосида ташкил қиламиз. Бригадаларда ҳарбир терімчининг кунлик нормани тўла ва ошириб бажаришига эришамиз;

Теримнинг биринчи кунидан бошлабоқ нобудгарчиликка, бир чигит ҳам пахта чаноқларида қолишига сра йўл қўймаймиз, дала ва йўлларга тўкилган пахтани битта қўймай дарҳол териб оламиз.

Пахта йиғим-теримини ўтказиш юзасидан белгиланган вазифалар ёш пахтакорлар ўртасида агитация-оммавий ишларни кучайтириб юборганимизда ва шу асосда барча ёшларни социалистик мусобақага жалб қилганимиздагина муваффақиятли бажарилиши мумкин.

Биз колхоз правлениелари, совхоз ва МТС раҳбарлари блан биргаликда пахтакорларга барча зарур маданий-маиший шароитни яратиб бериш учун ҳамма тадбирларни кўрамиз, болалар боқчалари ва яслиларнинг ишини ўз контрльлигимиз остига оламиз.

Биз бу юксак социалистик мажбуриятни олиш блан бирга уни шараф блан бажаришга ва'да берамиз ва республикамизнинг барча ёш пахтакорларини биздан намуна олиб, мавсумда 7, 10, 15 тонна ва ундан ҳам кўп пахта териш учун социалистик мусобақага қўшилишга ва Совет Ўзбекистонининг 30 йиллигини муносиб кутиб олишга чақирамиз.

Пахта йиғим-терими даврида комсомолларнинг активлигини оширайлик

Бу йил областимизнинг пахтакорлари мўл ҳосил етиштириб, давлатга 500 минг тонна пахта топшириш учун фидокорона меҳнат қилдилар. Янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига пахта майдони анча кенгайди. Область меҳнаткашлари томонидан олинган социалистик мажбуриятни бажаришга комсомол-ёшлар муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Ҳозирги вақтда область колхоз, совхоз ва МТСларида 366 бошланғич комсомол ташкилотлари бўлиб, уларда 28 мингдан ортиқ комсомоллар бор.

Бу жуда катта куч. Комсомол ташкилотлари бу кучдан тўла фойдаланиб, давлат аҳамиятига эга бўлган пахтачиликни янада ривожлантириш йўли блан меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини ошириш учун қат'ий кураш олиб боришлари лозим.

КПСС Марказий Комитети сентябрь, февраль-март ва июнь Пленумларининг тарихий қарорлари блан қуролланган комсомол-ёшлар қишлоқ хўжалигини, айниқса пахтачиликни юксалтириш учун зўр ғайрат блан меҳнат қилмоқдалар.

Бу йил область колхозларида 306 комсомол-ёшлар бригадалари ва 1389 звенолар тузилиб, улар пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар.

Айрим комсомол-ёшлар бригадалари ғўза парваришини намунали ўтказиб, яхши натижаларга эришдилар. Масалан, Ўртасарой районидаги 1-нчи МТСнинг ўртоқ Азим Эрматов бошлиқ бригадаси ўз мажбуриятини 165 процент, «Полярная Звезда» колхозида хизмат қилувчи Ла Гусин бригадаси планини 145 процент бажарди ва ғўза қатор ораларини ишлашни сифатли ўтказди.

Мирзачўл районидаги Сталин номли колхоз комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Қурбон Камолиддинов, Чиноз районидаги Ленин номли колхозда Абдураҳмон Боймуротов 40 центнердан, Орджоникидзе районидаги Маленков номли колхознинг звено бошлиғи Матлуба Шоалиева 50 центнердан пахта етиштириш учун курашмоқдалар.

Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхоз комсомол ташкилоти (секретари ўртоқ Сулиев) пахта йиғим-терими даври учун иш плани тузиб, комсомол йиғилишида тасдиқлатиб олди.

Комсомол ташкилоти пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўришда правление ва партия ташкилотига ёрдам бериш, комсомолларнинг 95 процентини бевосита йиғим-теримда қатнаштириш, пахта планини улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигигача бажарилишига эришишни ўзининг жанговар вазифаси деб белгилади.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумидан бери ўтган бир йил ичида қишлоқ комсомол ташкилотлари партиямизнинг тарихий қарорини амалга ошириш йўлида анча иш қилдилар. Броқ, айрим комсомол комитетлари ўз ишларини ВЛКСМ XII с'ездининг қарорлари асосида қайта қуриб олганлари йўқ. С'езднинг комсомолларни дала ишларига бевосита қатнаштириш тўғрисидаги қарори қониқарсиз бажарилмоқда. Масалан, Оҳангарон районидаги Андреев номли колхозда (комсомол комитети секретари ўртоқ Умаров) 49 комсомол а'зосидан 21 киши, «Красная Заря» колхозида (комсомол комитети секретари ўртоқ Ким Иван) 73 комсомол а'зосидан 45 киши бевосита далада ишлайдилар, холос.

Мирзачўл районидаги 2-нчи МТС комсомол ташкилоти айниқса ёмон ишламоқда. Комсомол ташкилотининг секретари Пахомов МТСнинг йиғим-теримга тайёргарлиги блан қизиқмайди. Комсомол-ёшларни ишлабчиқаришга актив иштирокини та'минламади.

Юқоридаги фактлар айрим район комсомол комитетларининг бошланғич ташкилотларнинг ишчанлигини оширишга э'тибор бермаётганликларини кўрсатади.

Пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўриш ва йиғим-теримни уюшқоқлик блан ўтказиш колхоз, совхоз ва МТС комсомол ташкилотларининг шарафли бурчидир. Улар комсомолларни ишлабчиқаришнинг энг мас'улиятли участкаларига қўйиб, комсомол-ёшларнинг йиғим-теримга актив иштирокини та'минлашлари лозим. Комсомол ташкилотлари сушилка ва хирмонларни ремонт қилиш, йўл-кўприкларни тузатиш, қоп-қанорлар тайёрлашда колхоз правлениеларига актив ёрдам беришлари зарур.

Бу йил область колхоз ва совхозларида икки юз минг тоннага яқин пахта машиналар блан терилиши кўзда тутилади. Бу ишда механизатор — комсомоллар етакчи бўлишлари, техникадан фойдаланишда ўрнак кўрсатишлари лозим. Пахта йиғим-теримини мумкин қадар қисқа муддатларда ўтказиш, терімчилар ва механик — ҳайдовчилар ўртасида социалистик мусобақани кенгайтириш — иш унумини оширишда энг муҳим воситадир.

Колхозчилар, совхоз ишчилари ва механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш — комсомолнинг энг муҳим вазифасидир. Йиғим-терим даврида дала шийпонларида турли темаларда қизғин суҳбатлар олиб борилиши, деворий газета ва «Жанговор варақа»-лар мунтазам равишда чиқарилиб турилиши, илғор терімчилар ва механик — ҳайдовчиларнинг иш тажрибалари кенг ёйилиши керак.

Шубҳа йўқки, областимизнинг комсомол-ёшлари пахта йиғим-теримини намунали ўтказишга муносиб ҳисса қўшадилар ва республикамизнинг 30 йиллигини меҳнат соҳасида янги муваффақиятлар блан нишонлайдилар.

М. ЭШОНҚУЛОВ,
Область комсомол комитети бўлим мудирининг ўринбосари.

Мавсумда 15 минг килограмм пахта тераман

Бизнинг «Ленин йўли» колхозининг а'золари янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига пахтачиликни йил сайин ривожлантирмоқдалар. Бу йил колхозимиз 598 гектар янги ерни ўзлаштирди. Шундан 200 гектарига чигит экдик. Ўрта бўз ерларга жойлашган бизнинг бригадамиз пахтадан мўл ҳосил етиштирди.

Пахтачиликдаги муваффақиятларимиз учун колхозимиздаги илғор пахтакорлардан бир группаси Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Улар орасида тажрибали пахтакор А. Машрабов, Т. Рустамов, ва И. Нишонов ўртоқлар ҳам бор. Мен ҳам бригадамизнинг пахтачиликдаги муваффақиятлари ва пахта теришда яхши натижаларга эришганлигим учун виставка қатнашчиси деган шарафли номга эришдим. Яқинда жонажон Москвага бориб, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини кўриб келдим.

Москвадан, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасидан қайтганимдан кейин, бригададаги дугоналаримга, пахтакорларга Москва таассуротларини, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида кўрганларимни ҳикоя қилиб бердим. Терімчи қизларни мамлакатимизга республика бўйича 3 миллион тонна пахта топширишда муносиб ҳисса қўшишга чақирдим. Ўзим мавсумда 15 минг килограмм пахта териб бериш мажбуриятини олдим.

Шу кунларда ўрта бўз ерлардаги пахтазорларда терімчи қизлар ғайрат блан меҳнат қилмоқдалар. Биз теримнинг биринчи кунларидаёқ пахтани тез ва тоза, сортларга ажратиб териш соҳасида мусобақа бошладик. Биринчи куни хирмонга 115 килограмм пахта териб топширдим. Иккинчи куни сур'атни янада ошириб, 125 килограмм пахта тердим. Бошқа терімчи қизлар ҳам биринчи кунлардаёқ белгиланган нормаларни ошириб бажармоқдалар. Биз, терімчи қизлар социалистик мусобақани янада ривожлантириб, мамлакатимизга яхши нав'ли, узун толали мўл-кўл пахта етиштириб беришда ўз ҳиссамизни қўшамиз.

Колхозчи қизлар, кўпмингчи терімчилар сафига қўшилингиз. Жонажон республикамиз 30 йиллигини пахта тайёрлаш планини бажариш блан кутиб олайлик.

Му'табархон АҲМЕДОВА,
Ўртачирчиқ район Ангор қишлоқ советидаги «Ленин йўли» колхозининг терімчиси.

Суратда: Давлат агрономи ўртоқ Х. Нишонов чевар терімчи Му'табархон Аҳмедованинг терган пахтасини текшириб кўрмоқда.

М. Шевелев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР НИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛИ ФАБРИКАДА

И. В. Сталин номидаги Меҳнат Қизил байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинатининг 1-нчи йигирув-тўқувчилик фабрикаси кўп вақтдан бери фабрикалар ўртасидаги мусобақада биринчи ўринда келмоқда. Бу фабрика коллективи 8 ойлик ишлабчиқариш программасини яхши кўрсаткичлар блан якунлаш мақсадида ўзаро социалистик мусобақани қизитиб юбориб, «а'ло сифатли маҳсулот ишлабчиқарувчи ва юқори унумли фабрика» деган номга эга бўлди ҳамда комбинат кўчма Қизил байроғини 4-нчи марта ўз қўлида сақлаб қолди.

Фабрика коллективи кўп миқдорда ип ва пахта тежаб, пландан ташқари бирнеча юз минг метр газлама тўқиди. 8 ой ичида илғор ишчи ва инженер-техник ходимлар томонидан 200 дан ортиқ рационализаторлик таклифлари тушди ва улардан кўпи ишлабчиқаришга жорий қилинди. Натижада коллектив давлатнинг 700 минг сўм маблағини иқтисод қилишга муваффақ бўлди.

Фабрика цехлари ўртасида Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада Корнева бошлиқ йигирув цехи ва Узоқов бошчилигидаги тўқувчилик цехлари олдинда бормоқда. Бу цехлардаги илғор ишчилардан тўқувчи Е. Жукова, йигирувчи Т. Чепурина, мастер ёрдамчиси В. Куликов каби ўнлаб ишчилар смена топшириқларини доимо 120—130 процентдан адо этиб, а'ло сифатли маҳсулот тайёрламоқдалар. Илғор йигирувчи, комсомол а'зоси Чепурина пландан ташқари 800 килограммдан кўпроқ ип йигириб берди.

Шу кунларда фабрика коллективи республикамизнинг 30 йиллиги юбилейини ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигини муносиб меҳнат совғалари блан кутиб олиш учун ғайратига-ғайрат қўшиб ишламоқда.

М. АҲМЕДОВ.

ТАШАББУСКОР КОМСОМОЛЛАР

«Чирчиксельмаш» заводининг коллективи Қуйичирчиқ МТСи ва бирнеча колхозларни ўз оталигига олган. Завод коллективи оталикдаги бу МТС ва колхозларнинг техника блан қуролланишларига ва маданий-оқартув ишларини яхшилашга яқиндан ёрдам бермоқда. Завод комсомолларининг ташаббуси блан шу йилнинг ўзида Қуйичирчиқ МТСига 3 та «НКУ-2,8» машинаси тайёрлаб берилди, шунингдек, Орджоникидзе районидаги Пушкин номли колхознинг қишлоқ хўжалик инвентарлари тўла ремонтдан чиқарилди.

Ватанпарвар комсомоллар ўзлари ишлабчиқараётган машиналарнинг юқори сифатли бўлиши учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Яқинда бир группа комсомол ишчилар ўз оталикларидаги Охунбобоев номли колхозга чиқиб, ўзлари юборган «НКУ-2,8» маркали культиваторнинг қандай ишлатилаётганини кўрдилар ва МТС механизаторлари блан культиваторнинг хусусиятлари ҳақида суҳбатлашдилар. МТС ишчилари ва колхозчилар бу машина «Белорусь» тракторига тиркалганида яхши натижа бераётганини, «Универсал-4»га тиркалганда эса бирнеча нуқсонлар содир бўлаётганлигини айтиб бердилар. Бу қимматли фикрлар комсомол ёшларни хурсанд қилди. Улар заводга қайтгач культиватордаги камчиликларни йўқотиш ҳақида завод технологи блан суҳбатлашдилар.

Шунингдек, август ойида Сахалин область, Ново-Александровка қишлоғидаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртининг коллективи завод дирекциясидан «С-18» маркали универсал тиркагич ишлаб беришни илтимос қилган эди. Заводнинг 16-нчи цехидаги комсомол ёшлар сахалинли дўстларининг заказини тез ва кўнгилдагидек бажариш учун зўр ғайрат блан ишлаб, «С-18» дан ҳам яхши натижа берган «С-11» тиркагич тайёрлаб, Сахалиндаги билим юртига юбордилар. Бу заказни бажаришда токарь Иванова, Янзин ва ОТК инспектори Афонин каби актив комсомоллар зўр ғайрат блан меҳнат қилдилар.

В. КРИМСКИЙ.

МУСОБАҚА АСОСИДА

Тошкентдаги «Узшвейпром»га қарашли 1-нчи тикув заводининг меҳнатсевар коллективи аҳоли талабига манзур бўладиган турли ҳилдаги кийим-кечакларни кўплаб ишлабчиқариш учун астойдил курашмоқда.

Маҳсулот ишлабчиқаришни кўпайтириш учун яқинда заводда қўшимча равишда яна янги тўртта тикув цехи қурилди ва ишга туширилди. Бу янги цехларнинг ишчилари фидокорона меҳнат қилиб, кундалик иш нормаларини 110—120 процентдан адо этмоқдалар. Завод коллективи йиллик планни 5-нчи декабрь — СССР Конституцияси кунигача адо этиш ва пландан ташқари 1200 та костюм тикиш мажбуриятини олди.

Олинган мажбуриятни шараф блан бажариш учун тикувчилар астойдил ғайрат қилмоқдалар. Айниқса, 2-нчи, 3-нчи ва 5-нчи цех ишчилари бу соҳада бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. М. Лянина бошчилигидаги 3-нчи цех тикувчилари ҳар куни жунли ва сукно материаллардан 150 ўрнига 160—200 тадан эркаклар костюми тайёрламоқдалар. Цехнинг илғор тикувчиларидан Корчагина, Е. Сидорова, Димитрухина ўртоқлар кундалик смена топшиғини 160—180 процентдан бажармоқдалар.

Т. ЯЙЛОВОВ.
А. АЛИЕВ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Ўқув йилини пухта тайёргарлик блан кутиб оламиз

Кадрларимизни марксизм-ленинизм асослари блан доимо қуроллантириб бориш партия ташкилотларининг асосий ишларидан биридир. Кейинги вақтда Янгийўл район партия ташкилоти кадрларимизнинг сиёсий билимларини оширишга алоҳида аҳамият бермоқда. Ўтган йили районда 49 жойда сиёсий мактаб ва тўгарак ташкил қилиниб, унга 486 киши жалб қилинган эди. 50 дан ортиқ партия а'зоси ва кандидати марксизм-ленинизм асарларини мустақил ўргандилар.

Район партия комитети сиёсий мактаб ва тўгаракларда машғулотларнинг юқори савияда ўтиши учун барча чораларни кўрди, тажрибали пропагандистлар танлади, улар блан системали равишда семинарлар ўтказиб турди. Партия маорифига доир масалалар район партия комитетининг пленуми ва бюро йиғилишларида муҳокама қилинди. Коммунистларнинг ўқишини яхшилаш учун бошланғич партия ташкилотларига амалий ёрдам берилди. Натижада кўпгина тўгаракларда машғулотлар муваффақиятли якунланди. Якунловчи машғулотлар коммунистларнинг ўз сиёсий билимларини оширишга зўр э''тибор блан қараётганликларини кўрсатди. Сиёсий мактаб ва тўгаракларда қатнашган кўпгина коммунистларнинг ишлабчиқаришда авангардлиги ортди, ташкилотчилик қобилияти кучайди.

Шуни ҳам айтиш керакки, партия маорифи шохобчаларида ўтилган темаларнинг муваффақиятли ўзлаштирилишига айрим бошланғич партия ташкилотлари етарли э'тибор бермадилар. Ўқув йилига шошма — шошарлик блан тайёрландилар. Тўгаракларга тингловчиларни жалб этишда ихтиёрийлик принципига риоя қилинмади, пропагандистлар танлашга расмиятчилик блан қаралди. Мустақил ўқувчиларнинг ўз билимларини оширишда уларга системали ёрдам берилмади. «Коммунизм», Жданов номли колхоз партия ташкилотлари коммунистларнинг ўқишдаги ихтиёрийлик принципини бузиб, улар блан суҳбатлашмай сиртдан сиёсий ўқиш тўгаракларига ёзиб қўйганликлари ма'лум бўлди. Айрим пропагандистлар машғулотларни ҳозирги куннинг талаблари блан боғлаб олиб бормадилар. Натижада машғулотлар паст савияда ўтди, давомат, ўзлаштириш жуда паст бўлди. Машғулотлар ўз вақтида ўтказилмаган жойларда ўқув программаси бажарилмади.

Район партия комитети 1954 — 55 ўқув йилида ўтган йилги хатоларни такрорламаслик учун барча чоралар кўрмоқда. Ҳамма бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида ўқув йилининг якуни ва янги ўқув йилига тайёргарлик масаласи кенг муҳокама қилинди.

Кўпгина бошланғич партия ташкилотлари партия маорифи шохобчаларида янги ўқув йилини уюшқоқлик блан кутиб олиш учун зарур чораларни кўрмоқдалар. 1-нчи МТС бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Еронин партия а'зо ва кандидатлари блан якка-ма-якка суҳбат қилди. Айрим механизаторлар марксизм-ленинизм назариясини мустақил ўрганиш истагини билдирдилар, айримлари эса ўзлари хизмат қиладиган колхозлардаги сиёсий ўқиш тўгаракларидаги машғулотларда қатнашадиган бўлдилар. Тингловчиларнинг ўзларига яқин жойлардаги сиёсий мактаб ва тўгаракларда қатнашишлари давоматни анча яхшиланишига сабаб бўлади. Сталин номли колхоз бошланғич партия ташкилотидаги сиёсий мактабда ўқиган коммунистлардан 5 киши мустақил ўқишга ёзилдилар.

Бу йил районимизда 31 сиёсий мактаб ва тўгарак ишлайди. Буларда 378 киши ўқийди. Ўтган йили 52 партия а'зо ва кандидати мустақил равишда ўқиб сиёсий билимини оширган бўлса, бу йил уларнинг сони 100 кишига етади. Тўгаракларнинг сони қисқариб, марксизм-ленинизм назариясини мустақил ўрганувчиларнинг сони кўпайди.

Янги ўқув йилида тўгаракларда машғулотларнинг сифатини яхшилаш юзасидан зарур чоралар кўрилмоқда. Ўтган йили кўп тўгаракларнинг машғулот ўтказиш жойлари аниқ эмас эди. Бу йил мактаб ва тўгараклар учун махсус хоналар ажратилди. Тўгаракларда кўргазмали қуроллардан фойдаланишга алоҳида аҳамият берилади. Фото альбомлар, карта, методик қўлланмалардан кенг фойдаланилади. Район партия кутубхонаси мустақил ўрганувчиларни зарур адабиётлар блан та'минлайди, консультациялар уюштиради.

Район партия комитети пропагандистлар танлашга катта э'тибор берди. 31 пропагандистдан 22 киши тўлиқсиз олий ва олий ма'лумотлидир. Асқаров, Мирзааҳмедов, Маҳкамов каби 8—9 йилдан бери пропагандистлик қилаётган ўртоқлар қисқа муддатли курсларда ўқиб келдилар.

Янги ўқув йилини уюшқоқлик блан кутиб олиш ва машғулотларнинг юқори савияда ўтиши учун барча чораларни кўрамиз.

Машғулотларни белгиланган вақтда қизиқарли ўтиши кўпроқ пропагандистларга боғлиқдир. Ҳарбир пропагандистга нисбатан талабчанликни ошириш блан бирга, уларнинг семинарини системали равишда ўтказиб туриш катта аҳамиятга эгадир. Ўқув программасининг тегишли боблари бўйича ҳар ойда пропагандистлар блан семинарлар ўтказамиз ва уларга тегишли методик кўргазмалар бериб турамиз. Партия маорифи шохобчаларида янги ўқув йилининг дастлабки кунларидан машғулотларни уюшқоқлик блан бошлаб юбориш учун пухта тайёргарлик кўрмоқдамиз.

Ш. ХОЛМУҲАМЕДОВ.

Янгийўл район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

Коммунистлар иш унумини ошириш учун курашда

Кейинги вақтда «Узбекуголь» трестининг 9-нчи шахтасида кўмир қазиш сусайиб қолди. Бу шахта июль ойида давлатга икки ярим минг тонна ёқилғини кам берди. Август ойида ҳам шахтанинг ишида сезиларли ўзгариш бўлмади.

Шу муносабат блан шахта партия ташкилоти иш унумини оширишда коммунистларнинг авангардлиги масаласини муҳокама қилди. Йиғилишда коммунистлар активлик кўрсатдилар. Сўзга чиққан кишилар участка ва лаваларнинг ишидаги камчиликларни очиб ташладилар.

Наволоотбойчилар бригадасининг бошлиғи, фахрий шахтёр И. Братерский, мастер С. Олейников, партия группа ташкилотчиси А. Ли ва бошқа ўртоқлар шахта раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари кейинги вақтда иш унумини оширишга кам э'тибор бераётганларини, бу муҳим ишни ўзибўларчиликка ташлаб қўйганликларини қаттиқ танқид қилдилар. Шахта раҳбарлари ўртоқ Хвостов ва бош инженер ўртоқ Мавашев коллективдан ажралиб, кишилар блан ишламай қўйганликлари кўрсатиб ўтилди.

Коммунистлар шахта ишини яхшилаш ва иш унумини ошириш юзасидан конкрет таклифлар киритдилар.

Партия бюроси иш унумини ошириш резервлари юзасидан семинар ташкил этди. Участка ва лаваларнинг партия группалари ўз йиғилишларида коммунистларнинг ишлабчиқариш фаолиятлари, техника билимини оширишлари, норманы бажаришга кончиларни қандай сафарбар этаётганликлари ҳақидаги масалаларни муҳокама қилдилар.

Партия ташкилоти томонидан кўрилган тадбирлар натижасида 9-нчи шахтанинг иши яхшиланди. Кончилар ўртасида меҳнат унуми ошди ва эндиликда бу шахта трест бўйича илғор шахта бўлиб қолди.

Я. ГОДОВИКОВ.

Яна қадрдон мактаб қучоғида

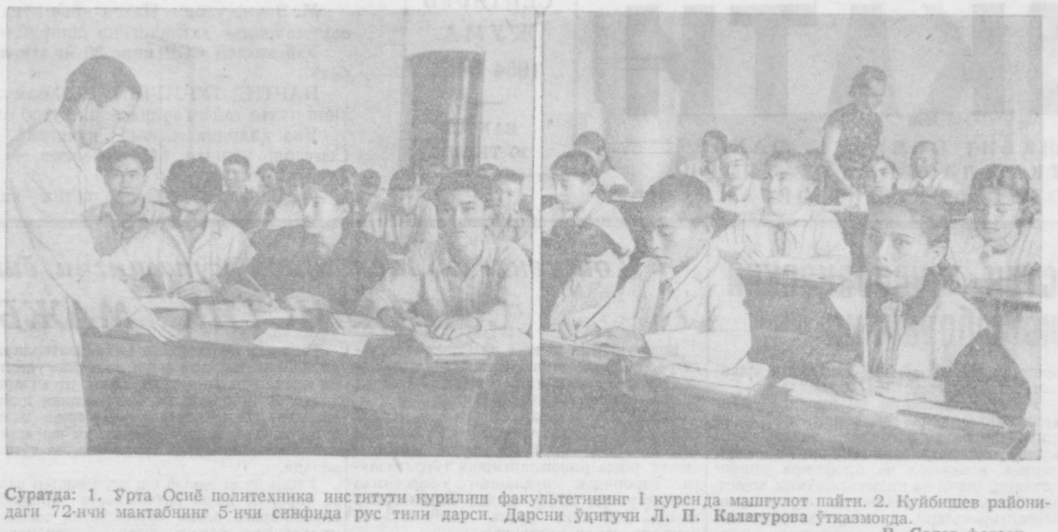

Суратда: 1. Ўрта Осиё политехника институти қурилиш факультетининг I курсида машғулот пайти. 2. Куйбишев районидаги 72-нчи мактабнинг 5-нчи синфида рус тили дарси. Дарсни ўқитувчи Л. П. Калагурова ўтказмоқда.

В. Салов фотоси.

СЕНТЯБРЬ ҚЎШИҒИ

Катта майдоннинг кенг саҳнида ўғил ва қиз болаларнинг бир-бирига қўшилиб жаранглаётган қўшиғи янграйди. Ўтган йили бу ерда эшиклари рўпарама-рўпара турувчи иккита мактаб бор эди. Бири қизлар, иккинчиси эр болалар мактаби деб юритиларди. Мана энди қизлар блан ўғил болалар бир синфда, бир партада ёнма-ён ўтириб ўқийдилар.

Мактаб саҳнидан таралиб узоқ-узоқларгача эшитилаётган ўғил ва қиз болаларнинг қўшиғи — сентябрь қўшиғи илк куз фаслининг майин шабадасида учиб, ўйнайди. Улар Коммунистик партия, Совет ҳукуматига миннатдорчилик туйғулари тўлиб-тошган ҳолда зўр маҳорат блан куйлайдилар. Бахтиёр ёшлик, порлоқ келажак, қувноқ ҳаёт — улар қўшиғининг авжида...

Тетик ва бардам, шод ва ҳуррам қизчалар-йигитчалар айтаётган қўшиқнинг сўнгги мисра'лар оҳанги тоғ орқасидан кўтарилган қуёш нуридек атрофга тaралиб, аста-секин тугайди. Ўртага бир дақиқа жимлик чўкади. Қадрдон мактаб, ҳурматли ўқитувчилар уларни — ёз бўйи пионер лагерьларида, санаторияларда, тоғларнинг бағрида ўйнаб, дам олган қизчалар-йигитчаларни янги ўқув йили бошланиши блан табриклайдилар. Ўқишда, пионер ишларида муваффақиятлар тилайдилар. Бирдам ва тотук бўлишларини истаб, уларни фақат 4—5 баҳо олиб ўқишга чақирадилар.

Ўқучи ва пионерларнинг: «Худди шундай бўлади» деган фикр ва мақсадларини ифодаловчи қарсак овози янграйди.

Мактаб директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Маҳамат Шодмонов ўқучиларни, уларнинг ҳурматли ўқитувчиларини янги ўқув йилининг биринчи куни блан табриклар экан, у, бу йил мактаб ҳаётида катта ўзгариш бўлганлигини айтиб ўтади:

— Ҳамма мактабларда бўлгани сингари бизнинг мактабда ҳам қизлар ва ўғил болалар биргаликда билим оладилар. Бу тадбирни амалга ошириш учун мактабимиз биноси анча кенгайтирилди, бино устига учинчи қават қурилди. Ўқув хоналарининг сони 14 тадан 21 тага кўпайди. Иккита лаборатория қўшилди. Библиотека, пионерлар хонаси барпо этилди. Ўқучилар сони 1652 га етди, шундан 677 таси ўқучи қизлар.

Ўқув-тарбия ишларини муваффақиятли олиб бориш учун биз барча имкониятларга эгамиз, — директор давом этади, — Коммунистик партия, Совет ҳукумати сиз ўқучилар, биз ўқитувчилар тўғрисида ҳамавақт меҳрибонлик кўрсатиб келаётирлар. Бунинг учун Партия ва Ҳукуматимизга минг раҳмат!

Ўқучилар директорнинг шу сўзларини тасдиқлаб қарсак чаладилар.

... Орзиқиб кутган минутлар яқинлашмоқда. Қизчалар-йигитчалар кенг ва ёруғ, озода синфларига ошиқадилар, уларни қўнғироқ жаранги синфларга чорлайди. Қизчалар ва йигитчалар қўлни-қўлга бериб иккинчи... учинчи қаватга кўтарилар эканлар, уларнинг жаранглаб эшитилаётган овози кўнгилни қувонтирар эди.

С. МАҲКАМОВ,

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги Дмитров номидаги 24-нчи ўрта мактаб.

Зўр уюшқоқлик блан

Мактабнинг коридори бўйлаб бу бошидан у бошига бориб-келсангиз, ҳамма ерда озода кийинган, ҳушчақчақ ўғил ва қиз болаларни учратасиз. Уларни группа-группа бўлиб гоҳ дарс жадвали, гоҳ деворларга ўрнатилган стендлар, гоҳ турли-туман вивескалар ва плакатлар блан чуқур танишаётганликларини кўриб қувонасиз.

Кўпсонли ўқитучилар, бош пионервожатий, ма'мурият уларнинг атрофида парвонадек айланиб юриптилар.

Кўп ўтмай, мактаб ҳовлиси ўқучилар, ота-оналар блан лиқ тўлди. Худди соат саккиз бўлганда, мактаб директори ўртоқ М. Ғафурова янги ўқув йилига бағишланган йиғилишни очди ва қисқача нутқ сўзлаб, ўқучилар ва ота-оналар олдида турган асосий вазифаларни батафсил баён қилди.

— Бизнинг асосий вазифамиз, — деди у сўзини якунлаб,— ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш, билимдон кишилар қилиб етиштиришдир. Бу вазифани муваффақиятли амалга ошириш учун ихтиёримизда ҳамма имкониятлар бор.

Ҳақиқатан ҳам мактаб коллективи янги ўқув йилига пухта тайёргарлик кўрди. Мактаб биноси, барча инвентарьлар сифатли ремонтдан чиқарилди. Қиш учун 35 тонна кўмир, 5 тонна саксаул тайёрланди. Кутубхона яна минг сўмлик янги бадиий адабиёт блан та'минланди, химия ва физика кабинетларига анчагина приборлар олинди. Дарсликлар ўқучиларга ўз вақтида тарқатилди. Педагоглар состави юқори малакали ўқитучилар блан тўлдирилди. Мактабнинг микрорайонида яшовчи ўқиш ёшидаги ҳамма болалар тўла рўйхатга олинди, биргаликда ўқитишнинг муваффақиятли боришига кенг йўл очучи барча тадбирлар кўрилди.

Ҳозир мактабдаги 44 синфда меҳнаткашларнинг 965 фарзанди та'лим олмоқда. Улардан 577 ўқучи қиз ва 388 ўқучи ўғил болалардир.

Янги ўқув йилини катта тайёргарлик ва зўр уюшқоқлик блан бошлаган Тошкент шаҳар, Сталин районидаги 95-нчи мактаб коллективи ўқишнинг дастлабки кунлариданоқ ўғил ва қиз болаларнинг дўстона коллективини вужудга келтиришга, шу асосда та'лим-тарбия сифатини янада яхшилашга интилмоқда. Ҳамма зарур тадбирларни белгилаб, бутун куч ва ғайратни ана шу мақсадга сафарбар этмоқда. Мактабда янги ўқув йилининг биринчи куни зўр уюшқоқлик блан бошланди.

Ш. АФЗАЛОВ.

Қувончли кун

Мактабларда янги ўқув йили бошланди. Шу куни қуёш заррин нурларини таратмасданоқ, кўчалар бўйиларида қизил галстуклар ҳилпираган ва кўкракларида комсомол значоги ялтираган ёшлар блан тўлди. Уларнинг ҳарбири ўзининг жонажон мактабини тезроқ кўришга, ҳурматли ўқитучилари ва қадрдон синфдошлари блан тезроқ учрашишга шошиларди.

Мана, Тошкент шаҳар, Москва районидаги 75-нчи мактаб. Унинг кенг саҳни 1 сентябрь куни эрталабданоқ озода кийинган турли ёшдаги шоди-хуррам ўғил ва қиз болалар блан тўлди. Дарс бошланишига ҳали бирярим соат чамаси вақт бор. Болалар ўзаро хушчақчақ суҳбатлашмоқдалар, ёз бўйи пионер лагерьларида, санаторияларда, тоғ этакларидаги, анҳор бўйларидаги хушманзара жойларда кўнгилли ва қувноқ дам олганликларини бир-бирларига зўр қизиқиш блан сўзлаб бермоқдалар.

Соат 8. Болалар мактаб ҳовлисида тўрт бурчак ясаб сафга чизилдилар. Мактаб илмий бўлим мудири ўртоқ Туроп Қурбонов болаларни янги ўқув йили блан табриклайди ва 1954—55 ўқув йилида фан асосларини чуқур ва мустаҳкам эгаллаб, яхши ҳамда а'ло баҳолар блан ўқишда уларга муваффақиятлар тилайди.

Биринчи дарсга звонок чалинди. Саф тортиб турган болаларнинг қалби кенг ва ёруғ синфларга интиларди. Ана, республикада хизмат кўрсатган Ленин орденли ўқитучи Абдулла Шоиноғомов. У 40 га яқин ёш болаларни синфга бошлаб бормоқда. Уларнинг мактаб остонасига биринчи марта қадам қўйишлари. Бирхил ёшдаги бу болаларнинг юзларида табассум ва бахтиёрлик барқ уриб турибди. Уларнинг кўплари боқчадан мактабга узатилган.

Эрталаб соат худди 8 яримда ҳамма синфларда дарслар бошланди. Шу куни ўқучиларнинг давомоти деярлик 100 процент бўлди. Бу мактаб коллективининг янги ўқув йилига пухта ва намунали тайёрланганлигининг натижаси эди.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

ЁШЛАРНИНГ ШОДЛИГИ

Ленин қишлоғининг кўчалари бугун ғоят гавжум. Қувноқ болаларнинг овози ҳаммаёқни тўлдирган. Уларнинг юзида шоди-ҳуррамлик. Ўғил ва қиз болалар ўзларининг қадрдон мактабларига ошиқадилар.

Кўркам ва хашаматли қилиб қурилган мактаб биноси. Унинг саҳни ўғил ва қизлар блан тўлган. Ўқучилар бир-бирлари блан қизғин суҳбатлашадилар. Бир ўқучи санаторияда дам олганлигини ҳикоя қилаётган бўлса, иккинчиси пионер лагерида бўлгани ва у ерда кунгилли хордиқ чиқарганлигини тўлқинланиб сўзлар эди.

Биринчи сентябрь куни мактабга биринчи марта қадам қўйганлар ҳам кўп бўлди. Кечагина болалар боқчаларининг охирги группасида тарбияланган жажжигина қизчалар, ўғил болалар мактабнинг ҳашаматли биносига зўр завқ блан боқадилар. Улар ана шу мактабда ўқиб, улғайиб келажакнинг билимдон кишилари бўлиб етишадилар. Биринчи синфга қабул қилинган болаларни кекса ўқитучи 25 йилдан бери шу касбда ишлаб келаётган ўртоқ Б. Олимов табриклайди.

Тошкент район, Ленин қишлоқ советидаги Пушкин номли 2-нчи ўрта мактабда шу қишлоқдаги 2-нчи республика соғламлаштириш болалар уйининг 150 га яқин тарбияланучилари ҳам ўқийдилар. Улар биринчи сентябрь куни мактаб ҳовлисига саф тортиб, зўр хурсандчилик блан кириб келдилар. Юзларида хурсандчилик барқ уриб турган ўғил ва қизларнинг қўлларида қизил байроқ ҳилпирайди.

Болалар уйининг тарбияланучилари соат 8 да мактаб ҳовлисида саф тортадилар. Улар 21 моддалик ўқучилар қоидасига бағишланган бадиий монтажни зўр маҳорат блан ижро этадилар.

Шундан кейин мактаб директори ўртоқ Х. Ҳошимов барча ўқучиларни янги ўқув йили блан табриклайди.

— Бу йил мактабимизда 721 ўғил-қиз билим олади, — дейди ўртоқ Ҳошимов, — шулардан 305 киши қизлар ҳисобланади. Мактабнинг ўқитучилар коллективи, сиз ўқучилардан қунт блан ўқишларингизни, пионер ишларида актив қатнашишингизни ва бу соҳада муваффақиятларга эришишингизни тилайди.

А. РАҲМАДЖОНОВ.

Социалистик яшаш қоидаларига риоя қилиш—совет кишисининг ма'навий бурчи

Марксизм-ленинизм, халқ — тарихнинг буюк ижодкори, деб та'лим беради. Чиндан ҳам мамлакатимизда Коммунистик партия раҳбарлигида амалга оширилган барча буюк ўзгаришлар халқ оммаси ижодининг порлоқ самараси тариқасида юзага келди. Инсоният тарихида кишилар онги ҳечқачон социалистик жамиятдагидек юксалмаган ва зўр ижодкор кучга айланмаган эди. Совет кишиларининг социалистик мулкчилик ва иқтисодий муносабатлар негизида ўсиб етилган онгли фаолияти туфайлигина тарихда мисли кўрилмаган ўзгаришларни амалга ошириш мумкин бўлди ва бўлмоқда. Ишлабчиқариш воситаларига ижтимоий мулкчилик асосида ташкил топган социалистик тузум кишилар ўртасида янгича муносабатларни ўрнатди, уларни юксак ма'навий фазилатларга эга қилди. Социалистик Ватанга зўр муҳаббат, Коммунистик партияга бўлган чексиз садоқат, ижодкорона меҳнат, социалистик яшаш қоидаларига тўла риоя қилиш каби олийжаноб инсоний фазилатлар социалистик аҳлоқнинг энг характерли хусусиятлари бўлиб қолди. Совет кишисининг бу янги ма'навий фазилатлари мамлакатимизда социализм қурилиши даврида, Улуғ Ватан уруши йилларида зўр синовлардан ўтди ва юксак камолат босқичига эришди. Халқ моддий ва маданий ҳаёти даражасини кескин равишда юксалтириш йўлида қизғин кураш олиб борилаётган ҳозирги даврда совет кишисининг юксак ма'навий фазилатлари яна ҳам зўрроқ аҳамият касб этмоқда. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия барча формалардаги идеологик ишларни совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялашдек буюк мақсадга зўр бериб хизмат қилдирмоқда.

Коммунистик қурилиш вазифаларини амалга оширишда совет кишиларини социалистик яшаш қоидаларига ҳурмат блан қараш руҳида, коллективизм руҳида тарбиялаш муҳим аҳамиятга эгадир.

Социалистик яшаш қоидалари, коллективизм нормалари Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси натижасида юзага келди. Улар социалистик ишлабчиқариш муносабатларига, Коммунистик партиянинг дун'ёқарашига негизланади.

Социалистик яшаш қоидалари, коллективизм нормалари деган тушунча социалистик жамият а'золарининг ўзаро муносабатларини мослаб турадиган ҳамда расмийлаштирилган (қонун тусига киритилиб, социалистик ҳуқуқ нормалари блан мустаҳкамланган) ва расмийлаштирилмаган мавжуд социал нормаларни англатади.

Бизнинг мамлакатимиздагина социалистик яшашнинг барча қоидалари, коллективизм нормалари, ҳуқуқ ёки аҳлоқ нормалари ўзларининг мазмун ва моҳиятларига кўра бир мақсад ва вазифага хизмат қиладилар. Улар орасидаги фарқ, асосан, шу қоидаларга риоя қилишни та'минлаш усулидадир. Социалистик яшашнинг эстетик асосларини ташкил этган аҳлок нормаларига риоя қилиш давлатнинг мажбур қилиши йўли блан эмас (ҳуқуқ нормаларига нисбатан шундай қилинади), балки жамоат фикрининг та'сири блан та'минланади.

Марксизм-ленинизм, аҳлок тарихий категориядир, деб ўргатади. Ишлабчиқариш муносабатларининг ўзгариши, иқтисодий базиснинг ўзгариши блан аҳлоқ, одоб, яшаш қоидалари ҳам ўзгаради. Синфий жамиятда барча идея ва қарашлар каби аҳлоқ, яшаш қоидалари ҳам синфий характерга эга бўлади.

Хусусий мулкчилик асосига қурилган капиталистик жамиятда буржуа аҳлоқи нормалари ҳукмронлик қилади. Хусусий мулкчилик эса, кишилар орасида адоват туғдиради. Буржуа жамиятидаги ҳарбир хусусий мулкчи — капиталист, помешчик ва бошқа барча эксплуататорлар фақат ўз манфаатларинигина кўзлаб, ўзгалар манфаати ҳақида асло қайғирмайдилар. Улар ўртасида узлуксиз кураш давом этади. Буржуа жамиятида айрим шахсларнинг бойиши, фойда олиши миллионларнинг хонавайрон бўлишини, ҳалокатга учрашига олиб боради.

Буржуа жамиятида кишиларнинг ўзаро душманчилик муносабатлари негизида шу муносабатларга мос келадиган қарашлар ҳам юзага келади. «Киши, киши учун — бўри», «Ҳарким ўзини дейди, бир худо ҳаммани дейди», «Сен ҳаммани хароб қил, ёки ўзинг хароб бўл» деган «қараш»лар капитализм дун'ёсида жуда кенг тарқалган бўлиб, улар шу жамият кишилари учун аҳлоқ ва яшаш «қоида»лари вазифасини ўтайди. Буржуа аҳлоқи хусусий мулкни муқаддас ва даҳлсиз деб э'лон қилади, уни илоҳий даражага кўтариб, шу йўлда диндан кенг кўламда фойдаланади. Буржуа жамияти кишиларда хасислик, тама'гарлик, очкўзлик каби ярамас хислатларни тарбиялайди, уларни ирқчилик, миллатчилик руҳи блан заҳарлайди, миллий мустақиллик ва суверенитетдан воз кечишга да'ват этади.

Буржуа аҳлоқининг инсонга қарши қаратилган вахшиёна характери ҳозирги даврда айниқса яққол намоён бўлмоқда. Ҳозирги замон буржуа аҳлоқи АҚШ даги ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг фашистлаштирилишида тўла намоён бўлмоқда. Конституция ва қонунчиликни ҳимоя қилиш ниқоби остида АҚШ да жорий қилинган Тафт-Хартли, Смит, Маккеран-Вуд фашист қонунлари ичида яқинда қабул қилиниб, кучга киритилган ва АҚШ Компартиясини тақиқлаган қонун ўзининг ўтакетган ғайриқонунийлиги ва ёвузлиги блан ажралиб туради. Бу қонуннинг жорий қилиниши муқаррар ҳалокат сари бораётган капитализм дун'ёсининг нақадар чуқур ма'навий тубонликка қулаб кетаётганлигини яна бир марта исбот этади.

Дун'ёга ҳоким бўлиш йўлида янги жаҳон уруши бошлашга ҳаракат қилаётган АҚШ империалистлари урушга техника жиҳатдан тайёргарлик кўриш блан бирга, кишиларни ҳам урушқоқлик руҳида тарбиялашга интилмоқдалар. Улар кишиларни мутлақо ҳаёсиз, номуссиз, шафқатсиз қилиб, қотиллар этиб тарбияламоқдалар.

Бизда буржуа аҳлоқига бутунлай қарама-қарши бўлган совет социалистик аҳлоқи, социалистик яшаш қоидалари ҳукмронлик қилмоқда.

Агар хусусий мулкчилик кишиларни бир-биридан ажратиб юборса, уларни бир-бирларига душман қилиб қўйса, уларни жамиятга қарши, шахсиятпарастлар этиб тарбияласа, ишлабчиқариш воситаларига ижтимоий мулкчилик ва коллектив меҳнат кишиларни бирлаштиради, коллективизм ғояси ва одатларини тарбиялаб етказади.

Буржуа жамиятида ҳоким бўлган шахсиятпарастик назарларига қарши ўлароқ совет кишисининг дун'ёқарашида коллективизм асосий ўрин эгаллайди.

Коллективизм — социалистик яшаш қоидаларининг асосини, совет кишиларининг турмуш, оилавий муносабатлари асосини ташкил этади.

Совет кишиларининг коллективизми ишлабчиқаришда социалистик мусобақанинг кенг қулоч ёйишида ўзининг энг порлоқ ифодасини топади. Капиталистик конкуренцияга қарама-қарши ўлароқ социалистик мусобақанинг мақсади орқада қолаётганларга ҳартарафлама ёрдам бериш ва шу йўл блан умумий юксалишга эришишдан иборатдир.

Коллективизм жамиятга, кишиларга чин кўнгилдан муносабатда бўлишни ўргатади. Одил бўлиш, коллектив, халқ олдида самимий ва ростгўй бўлиш социалистик аҳлоқнинг энг ажойиб белгиларидандир.

Коллективизм белгилари коллектив манфаатларининг айрим шахс манфаатларидан, жамоат манфаатларининг шахсий манфаатлардан устун эканлигини англаш, совет кишисининг камтарлиги каби энг ажойиб инсоний фазилатларда ҳам ўз аксини топади. Совет кишилари мақтанчоқлик, кибирлик, ўзибилармонлик каби одатларга қарши кураш олиб борадилар.

Буржуа аҳлоқи ўзгаларга, уларнинг фикрига паст назар блан қарашга ўргатади. Совет кишилари, аксинча, коллектив фикрига, унинг танқидий кўрсатмаларига, берган баҳосига жиддий муносабатда бўладилар. Ҳарбир совет кишиси ўз манфаатларининг коллектив манфаатлари блан чамбар-час боғланиб кетганлигини яхши билади.

Танқидга бўлган муносабатда кишиларимизнинг гражданлик балоғати ва социалистик онгининг қай даражада ўсганлиги равшан кўринади. Онгли совет кишиси коллектив фикрига зўр ҳурмат блан қарайди ва ўз фаолиятида унга риоя қилади.

Мамлакатимизда коммунизм қуриш учун олиб борилаётган кураш давомида совет халқининг уюшқоқлиги, унинг ирода ва мақсад бирлиги, ўзаро ҳамкорлиги, онгли интизоми каби олийжаноб хислатлари янада ривожланди ва мустаҳкамланди. Совет жамиятида олийжаноб коммунистик ахлоқ тўла ҳукмрон бўлиб қолди. Броқ мамлакатимизда кишиларнинг ўзаро муносабатларига эски назар блан қарайдиган ҳамда ўз шахсий манфаатларини коллектив ва бутун жамият манфаатларидан юқори қўючи эгоистлар ҳали ҳам учраб туради. Очкўзлик қилиш, кишиларнинг эҳтиёж ва манфаатларига бепарво қараш, меҳнаткашлар талабларига бюрократларча муносабатда бўлиш, уларга қўполлик қилиш каби айрим ҳунук ҳоллар ҳали ҳам мавжуд.

Буржуа жамиятидан қолган сарқитлар айрим кишиларнинг оилавий бурчга, болалар тарбиясига бефарқ қарашларида кўринади. Жамиятимизда никоҳ масалаларига енгил-елпи қарайдиган, ўз оиласини ташлаб кетадиган, болалар, кекса ота-оналар тўғрисида ғамхўрлик қилмайдиган кишилар ҳали ҳам учраб туради.

Жамиятимизда капитализмнинг бундай сарқитларига қарши жиддий кураш олиб борилмоқда. Матбуотимиз, адабиёт ва сан'атимиз, жамоат ташкилотларимиз социалистик яшаш қоидаларини бузаётган, жамоатчиликка ҳилоф ҳаракатлар қилаётган шахсларни қаттиқ қораламоқда. Шу йўл блан кишиларимизни капитализм сарқитларидан тамомила халос этишга, уларда коллективчилик онгининг мустаҳкамланишига ёрдам бермоқда.

Коммунизм қуриш вазифаларини муваффақият блан ҳал этиш учун совет кишиларини меҳнатга, жамоат мулкига коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш жуда муҳим роль ўйнайди. социалистик Ватанимизнинг меҳнаткашлари эксплуататорлар учун эмас, балки ўзлари учун, ўз жонажон давлатлари учун меҳнат қилаётганликларини жуда яхши биладилар. Улар социалистик ижтимоий мулк совет жамияти тараққиётининг асоси эканлигини, фаровон ва маданий ҳаётимизнинг асоси эканлигини тўла тушунадилар.

Буржуа идеологияси каби капиталистик тартиблар ҳам халқ оммасида меҳнатга нафрат блан қараш туйғусини юзага келтиради. Капитализм шароитида меҳнаткашлар фақат оч қолиш таҳликаси остидагина капиталистлар учун ишлашга мажбур бўладилар.

Совет мамлакатида эса, меҳнаткашларнинг аҳволи тубдан ўзгарди. Кишининг киши томонидан эксплуатация қилиниши абадий тугатилди. Бизда социализмнинг «Ҳаркимнинг қобилиятига яраша, ҳаркимдан меҳнатига яраша» деган принципни амал қилмоқда. Халқимиз назарида меҳнат зўр э'тибор қозониб, ҳарбир меҳнаткаш эса, катта обрў ва ҳурмат эгаси бўлмоқда. Броқ шу блан бирга айрим қолоқ кишиларимиз орасида капиталистик жамият сарқити — меҳнатга бегона нарсага қарагандек муносабатда бўлиш одати сақланиб келмоқда. Бу сарқит ишга бўйин ёримаслик, корхоналарда, колхоз ва муассасаларда меҳнат интизомини бузиш ҳолларида ўз аксини топмоқда.

Айрим кишиларнинг ишга кечикиб чиқишлари ёки бутунлай келмасликлари, ишлабчиқариш топшириқларини бажармасликлари саноат корхоналари, колхозлар, совхозлар, МТС коллективларининг бутун ишига жиддий путур етказади.

Ерни сифатсиз ҳайдаш, экиш ва йиғим-терим ишларини ўз вақтида ўтказмаслик кўпгина колхоз ва совхозларга анча зарар келтирмоқда. Бу ҳол ҳосилнинг икки марта, айрим ҳолларда эса ҳатто уч марта камайиб кетишига сабаб бўлмоқда.

Меҳнатга нисбатан социалистик муносабатда бўлмаслик давлат интизомини бузиш, кўзбўямачилик қилиш, илғор тажриба, янги техникани қўллаш ва ундан кенг фойдаланишни истамаслик, пасайтирилган планлар асосида ишлашга ҳаракат қилиш каби ҳолларда ҳам ўз аксини топмоқда.

Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимизда хўжаликнинг социалистик системаси барпо этилди. Бу система социалистик хўжалик тараққиёти учун чексиз имкониятлар яратиб бермоқда.

Мамлакатимизда социалистик ишлабчиқаришни яна ҳам кўпроқ механизациялаш, совет кишилари моддий фаровонлигини тобора юксалтириш, уй-жой ва маиший шароитларнинг кескин равишда яхшиланиб бориши, меҳнаткашлар маданий ҳаёти даражасининг ўсиши капитализм сарқитларини тугатиш, барча меҳнаткашларни меҳнатга ва ижтимоий мулкка коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш учун тўла моддий имкониятлар яратиб бермоқда.

Коммунистик партия раҳбарлигида хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида эришилаётган зўр муваффақиятлар негизида янги қиёфадаги совет кишиси ўсмоқда ва тарбияланмоқда.

Ф. БАКИРОВ,

Юридик фанлар кандидати.

Пахта йиғим-теримига ҳамма ерда пухта тайёргарлик блан киришайлик!

Илғор трактор бригадалари ўз мажбуриятини ошириб бажардилар

БЎКА. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). 2-нчи МТСнинг илғор трактор бригадалари МТС блан колхоз ўртасида тузилган шартномадаги мажбуриятларини тўла бажариш учун ғайрат блан меҳнат қилдилар. Механизаторлар илғорлар чақириғига қўшилиб, олган социалистик мажбуриятларини бажариб ҳарбир универсалнинг унумли ишлашига эришдилар.

«Сталинград» колхози МТС зонасидаги камҳосилли ва камқувват колхозлардан бири. Бу колхознинг айрим далачилик бригадаларида ҳарбир ишловчига 4 — 5 гектардан экин майдони тўғри келади. Шунинг учун ҳам буерда айниқса ғўза парваришида механизация ҳал қилувчи кучдир. Колхозга ўртоқ Гришин бошлиқ 5-нчи трактор бригадаси бириктилган. Ҳарбир универсалчи ғўза парвариши даврида ўрта ҳисоб блан 15 — 17 гектар ердаги ғўзани ишлаб берди. Ўртасаройли механизаторлар чақириғига қўшилган универсалчилар 1-нчи августгача 1000 гектар ғўза майдонини ишлаб бериш мажбуриятини олган эдилар. Коллективдаги 7 универсалчидан 5 киши ўз мажбуриятини ошириб бажарди. Бозоров ва Исмоилов каби универсалчилар 1150 — 1300 гектар ердаги ғўзани культивациядан чиқардилар. Бригада йиллик планни 125 процентдан ошириб бажарди.

Универсалчилар ғўзани янги прогрессив усулда кўндалангига ишлашда ҳам яхши натижаларга эришдилар. Колхознинг 300 гектар ердаги ғўзалари шахмат шаклида парвариш қилинди. Шунинг натижасида колхозчиларнинг қўл меҳнати енгиллашди, меҳнат унуми ошди, меҳнат кунлари тежалди. Тракторчилар ғўза парваришини давом эттириш блан бирга пахтани машина блан теришга ҳам тайёргарлик кўраётир.

Тимирязев номли колхозда ўртоқ Қурбонов ҳосилот советининг раиси бўлган 2-нчи участкасидаги ғўзалар мўл ҳосилли бўлиб етишди. Бу участкада Бусанов бошлиқ 3-нчи трактор бригадаси механизаторлари хизмат қиладилар. Ғўза культивацияси ва ўғитлаш ишлари сифатли ўтказилди. Ғўзаларни кўндалангига уч марта культивация қилинди.

Ўртоқ Муродов механик бўлган 4-нчи трактор бригадаси универсалчилари ишлаган Тимирязев номли колхоз далаларида ғўзаларнинг ҳосили мўл. Универсалчилар ўз устларига олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар.

Пахтанинг очилиши тезлашмоқда

Чиноз районидаги Сталин номли, Хрущев номли, М. Горький номли, Юсупов номли, «Қизил Октябрь» колхозларида пахта олдинма-кейин очилаётир. Максим Горький номли колхознинг Шодиев бошлиқ 2-нчи бригадасида, Сталин номли колхознинг Ш. Зиёдов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасида ғўзалар айниқса яхши парвариш қилинганидан, пахтанинг очилиши анча тезлашмоқда.

Бу колхозларда пахта йиғим-теримига тайёргарлик яхши бормоқда. Сталин номли колхозда 28 та хирмон шиббаланиб, суваб қўйилди. 12 та айвон-бостирма, 2 та газ сушилка қурилди ва яна 2 сушилка битай деб қолди. Корейс сушилкаси, арава тарозилар ремонтдан чиқарилиб тахт қилиб қўйилди.

Сталин номли колхознинг ўртоқ Зиёдов бошлиқ бригадасида 37 гектар ердаги пахта машинада терилади. Ҳозир бригада а'золари далага кириш йўлларини, кўприкларни ремонт қилдилар, дала четлари ва машина қайриладиган жойлар тозалаб текисланмоқда. Бундан ташқари бригадада 150 этак ва 200 қанор тайёрланди.

Шу кунларда бригада далаларида ғўза баргини тўкиш учун дорилаш иши бошланди. Райондаги МТСда ҳам пахта йиғим-теримига тайёргарлик ишлари тугалланаётир.

Н. СОДИҚОВ.
С. МЎМИНОВ.
М. МИРКОМИЛОВ.

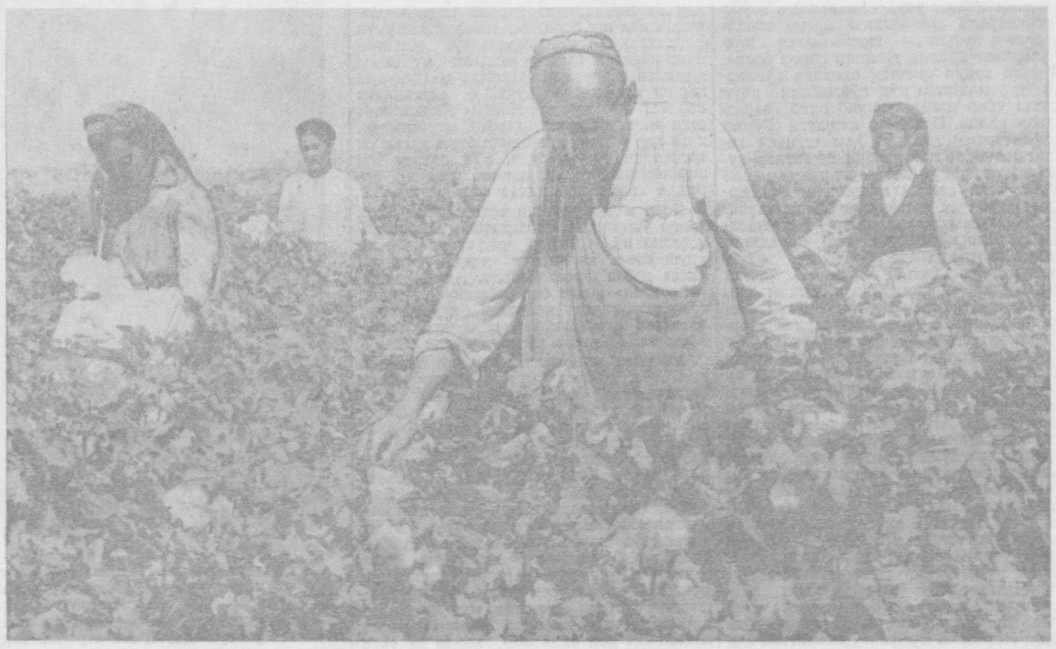

Ўртачирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг а'золари пахта йиғим-теримини зўр уюшқоқлик блан бошлаб, ҳозир бу ишни намунали ўтказиш учун курашмоқдалар. Гектаридан 50 центнердан ҳосил бериш мажбуриятини олган ўртоқ А. Машарипов бошлиқ звено а'золари ўз мажбуриятларини 7 ноябрьгача бажариш учун курашмоқдалар. Суратда: А. Машарипов (олдинги қаторда) пахта тераётир.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Гулистон районида йиғим-терим тайёргарликсиз бошланди

Областимизнинг кўпгина районлари каби Гулистон районида ҳам пахта терими бошланди. Райондаги илғор колхозларнинг а'золари йиғим-теримга ҳартарафлама тайёргарлик блан киришдилар. Райондаги Молотов номли, Андреев номли колхозларда теримчилар биринчи кунданоқ унумли ишлайбошладилар. Терилган пахта ўз вақтида қуритилмоқда. Бушеев номли совхознинг пахтачилик бўлимидаги ишчилар кундалик нормаларини 1,5—2 ҳисса қилиб адо этмоқдалар. Қ. Мохитова, Қ. Дўстматова, У. Абдураҳмонова сингари кўпгина ишчилар ҳар куни 60—80 килограммдан пахта териб топширмоқдалар.

Лекин, шуни айтиш керакки, пахта теримига тушган колхозларнинг ҳаммасида ҳам тайёргарлик ишлари талабга жавоб бермайди. Биринчи кунларданоқ қопқанорлар етишмаётганлиги, кўча ва йўллар ўз вақтида ремонт қилиб қўйилмаганлиги, транспорт воситалари тартибга келтирилмаганлиги терим ишларининг тез сур'ат блан боришига ҳалал бераётир.

Крупская номли колхозда тайёргарлик ишлари қониқарсиз аҳволда эканлиги дастлабки кундаёқ ма'лум бўлиб қолди. Колхозда 31 август куни терилган пахтани хирмонга олиб чиқишда қанорлар етишмади. Бригада бошлиқлари ҳосилот совети раисларидан, улар эса колхоз раисидан қоп юборилишини сўрадилар. Лекин колхоз раиси узоқ вақт қидирилган бўлса ҳам, уни ҳечким, ҳечқаердан топаолмади. Теримчилар этак етишмаганлиги сабабли ҳам, унумли ишлайолмадилар.

Шу нарса қизиқки, Крупская номли колхозда 30 август куни бўлган умумий йиғилишда колхоз раиси ўртоқ Х. Турсунқулов: «биз йиғим-теримга ҳартарафлама тайёрланиб қўйдик, бу ишни тез сур'ат блан ўтказаоламиз», деб колхозчиларни ҳам, район раҳбарларини ҳам қаттиқ ишонтирган эди. У, ана шундай тантанали ва'да бераётганда Ҳасан Холбоев, Ортиқбой Отақулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларга қоп-қанорлар юборилмаганлигини ҳисобга олмаган бўлса керак. Мана шунинг учун ҳам бу бригадаларда дастлабки куни зўр иштиёқ блан терилган пахта ҳамон хирмонларда ётипти.

Крупская номли колхозда газ сушилкалари қуриш, эскиларини ремонт қилиш ҳам жуда қониқарсиз бажарилмоқда. Сушилка қурилиши бундан бир ой илгари бошланган бўлса ҳам, шу пайтгача битказилгани йўқ. Колхоз правлениеси бу ишларни тезлаштириш ва етарли миқдорда қанорлар, этак келтириб қўйиш ҳақида мутлақо ўйламаётир. Колхоз территориясидаги йўллар ва каттакичик кўприклар тузатилмаган.

Шунингдек Калинин номли колхозда ҳам йиғим-теримга тайёргарлик ёмон аҳволда. Колхоздаги 9 та пахтачилик бригадасининг бирортасида ҳам хирмонлар сувалган эмас. Даладан хирмонларга олиб чиқучи йўлларда сув тошиб ётипти, кўприклар бузуқ ҳолда.

Пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказишда ҳал қилучи роль ўйнайдиган транспорт тартибга келтирилмаган. Арава ва автомашиналар ремонт қилинмаган. Гулистон райони марказидаги қабул пункти бу йилги ҳосилни қабул қилиб олишга тўла тайёргарлик кўрган эмас. Қабул пунктининг деворлари бузилиб ётипти. Пахта ғарам қиладиган супалар етарли даражада тайёрланмаган.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бу йилги ҳосилни териш ва тайёрлаш тўғрисидаги қарорида йиғим-теримга пухта тайёргарлик блан кириш ва бу ишни зўр уюшқоқлик блан ўтказиш алоҳида кўрсатилган. Гулистон районининг раҳбарлари ана шу қарорга амал қилиб, йиғим-теримнинг дастлабки кунлариdаёқ содир бўлаётган камчиликларни тезда тугатиш ва пахта теримини ҳартарафлама кучайтириб юбориш учун курашишлари керак.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Пахтани машина блан теришга тайёрланмоқдалар

«Малик» совхозининг коллективи пахтачиликни муттасил ривожлантирмоқда. Ўтган уч йил ичида пахта майдони қарийб тўрт марта кўпайгани ҳолда, ҳосил миқдори ҳам анча ошди. Ўтган йили ҳарбир гектар ердан олинган ҳосил 26 центнерданга тўғри келди.

Бу йилги мавсумда совхозда ўтган йилгидан қарийб икки ҳисса ортиқ, пахтанинг 80 проценти машина блан териб олиниши керак. Бунинг учун совхоз далаларида ўтган йилгидан 2,5 марта кўп пахта териш машиналари ишлайди.

Пахтани машина блан теришдек муҳим ва мас'улиятли ишни муваффақиятли ўтказиш учун унга пухта тайёргарлик кўриш талаб қилинади. «Малик» совхозининг пахтакор, механизаторлари буни яхши тушунадилар. Шу кунларда совхознинг барча бўлим, бригада ва звеноларида пахта йиғим-теримига, айниқса пахтани машина блан теришга пухта тайёргарлик кўрилмоқда.

Даставвал шуни айтиш керакки, ўтган йили пахтани машина блан теришда катта тажриба ортдирган Ш. Жўратоев ва Ф. Каримов сингари малакали механик-ҳайдовчилар бу йилги мавсумда 120 тоннадан пахта териш мажбуриятини олиб, совхозда биринчи бўлиб ўз машиналарини ремонтдан чиқариб қўйдилар.

Булардан ташқари, мавжуд ОДН аппаратлари, чанглагич-пуркагич машиналар ремонтдан чиқарилди. Ғўза баргларини сун'ий равишда тўкиш учун керак бўлган барча заҳарли дорилар ташиб келинди.

Бўлимлар, бригадалар ва совхоз блан тайёрлаш пункти ўртасидаги йўл, кўприклар тузатилмоқда. Сарой, омбор, шийпонлар, машина ва аравалар ремонт қилинмоқда. Қоп-қанорлар тайёрланмоқда. 600 этак ва 400 қанор тайёрланди. 800 квадрат метр ҳажмдаги жойга асфальт ётқизилди. Етарли равишда хирмонлар қилинди.

Яқинда совхоз ишчиларининг йиғим-терими бошлашга бағишланган йиғилиши бўлди. Йиғилишда механик-ҳайдовчилардан 40 киши мавсумда 100 — 120 тоннадан, 300 ишчи 10, 12, 15 тоннадан пахта териш мажбуриятини олди.

Совхоз коллективи пахта тайёрлаш планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги кунигача бажариш юзасидан олган социалистик мажбуриятнинг устидан чиқиш учун йиғим-теримга ана шундай муваффақиятли тайёргарлик кўрмоқда.

Э. РАҲМОНОВ.

МТСни илғор МТСлар даражасига етказиб оламиз

Ҳозир қишлоқ хўжалиги ишларининг энг мас'улиятли ва ҳал қилучи даврида турибмиз. Пахта йиғим-теримини оммавий равишда бошлаб юборишга саноқли кунлар қолди. Бу кунларда қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг, шу жумладан МТС механизаторларининг йил бўйи қилган фидокорона меҳнатларига якун ясалади. Биз ҳам бошқа МТС коллективлари сингари КПСС Марказий Комитетининг сентябрь, февраль-март ва июнь Пленумлари қарорларини амалга ошириб, қилган ишларимизга якун ясаш арафасида турибмиз.

Ўтган йил Сирдар'ё район 1-нчи МТС зонасидаги колхозларда етиштирилган мўл пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда катта хатоларга йўл қўйилди. Биринчи навбатда пахтани машина блан териш жуда ёмон уюштирилди. Натижада машина блан 3100 гектар ўрнига 1306 гектар ерда биринчи, 1200 гектар ўрнига 877 гектар ерда иккинчи терим ўтказилди. Машина блан атиги 783 тонна, я'ни ҳосилнинг 10 проценти терилди. Қисқаси ҳар гектар ердан машина блан фақат 3,5—4 центнердан пахта териб олинди. Машина блан пахта териш плани 51 процент бажарилди, холос.

1953 йилда машина блан пахта теришнинг аҳамияти колхозчиларга яхши тушунтирилмади. Бу ишга пухта тайёрлик кўрилмади. Жумладан 15 сентябрьгача фақат 400 гектар ердаги ғўза баргини тўкиш учун дориланган эди. Шундай қилиб дорилаш иши 1 октябрьгача чўзилиб кетди. Айрим колхозларда ғўзани самолёт блан дорилаш ғоятда ёмон уюштирилди: дори карталардаги ғўзаларга бир текис сепилмаганидан, бир ерда ғўза барги тўкилган бўлса, иккинчи ерда ғўза барги тўкилмади. Айниқса «Коммунизм» колхозида ғўза барги жуда чала тўкилди. Бунинг сабаби шуки, колхозда дори сепишга пухта тайёрлик кўрилмади. Сигналчилар барвақт машқ қилиб, ишга ўргатилмади. Шунинг учун кўп самолётлардан дорилаш сифати назорат қилинмади. «Ленинобод», «Ленинизм» колхозларида ҳам шундай аҳвол рўй берди. Ана шу аянчли фактлар туфайли пахтани машина блан териш плани жуда қониқарсиз бажарилди.

Ўтган йили бизнинг колхозларимиз давлатга 7700 тонна пахта топширган эди. Бу йил эса колхозларнинг пахта майдони 500 гектарга кенгайди. Аммо колхоздаги ишчи кучларининг сони эса аввалгича қолаберди. Бундан ташқари бу йил давлатга ўтган йилга нисбатан 3100 тонна ортиқ пахта етказиб бериш мажбуриятини олганмиз. Демак, бу йил машина блан пахта теришни намунали уюштиришимиз, ўтган йили юз берган хатоларни такрорламаслик учун ҳартарафлама пухта тайёрлик кўришимиз керак.

Шундай бўлгач, МТС коллективи бу йилги пахта йиғим-теримини қандай кутиб олмоқда? Бу йил бизнинг колхозларимиз об-ҳаво қийинчиликларига қарамай ўз устларига олган социалистик мажбуриятни тўла ва ошириб адо этишни та'минлайдиган даражада мўл пахта ҳосили етиштирдилар. Эндиликда вазифа бир грамм пахтани ҳам нобуд қилмай, ўз вақтида териб давлатга топширишдан иборатдир.

Бу вазифани муваффақият блан бажариш учун МТС коллективи ҳам жуда кўп иш қилиши керак. Жумладан, бу йил МТС механизаторлари машина блан 2300 гектар ерда биринчи терим, 1900 гектар ерда иккинчи терим ўтказиб, камида 4500 — 5000 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олдилар. МТС ўз зонасидаги колхозларнинг 45 — 50 процент пахтасини териб бериши керак.

Бу шарафли мажбуриятни бажариш учун ҳамма шароит бор. Масалан, бизнинг МТС 17 та «СХМ — 48 М», 70 та «СХМ — 48» маркали пахта териш машинасига, 17 та ОДН ва 31 та кўсак чувиш машинасига эга. Ҳозир пахта териш машиналаридан 58 таси тўла ремонтдан чиқарилди. Уларга подборщиклар ўрнатилди. Қолган 29 та машинанинг ремонти ҳам тез кун ичида тугалланади. Шунингдек, кўсак чувиш машинаси, ОДНлар ҳам ремонти тамом бўлди.

Бизнинг колхозларда бу йил 1250 гектар ерга чигит 60 сантиметр қатор оралик блан экилган эди. Шунинг учун пахта териш машиналарининг 44 тасини шу қатор оралиқда ишлайоладиган қилиб мослаш катта маблағ ва кўп вақт талаб қиларди. Биз қўшни МТСлар блан биргаликда 15 та «задний мост» олдик. Бу эса ремонт учун сарф этиладиган маблағ ҳамда вақтни тежашга имкон берди.

Ҳозир МТС мастерскойида 70 киши пахта териш, кўрак чувиш машиналарини жадал ремонт қилмоқда. Ремонт ишларида Г. Юматов, В. Турдиқулов, У. Посуконько, И. Филатов каби кўпгина ўртоқлар айниқса намуна бўлмоқдалар.

Колхозларда пахтаси машина блан териладиган участкалар ажратилди. Бу ажратилган участкалар қайта текшириб ҳам чиқилди. Айрим участкалар машина блан териш учун қулай бўлган бошқа участкалар блан олмоштирилди.

Ҳозир колхозларда ҳам пахтани машина блан териш ишига катта тайёргалик ишлари олиб борилаётир. Етиб қолган ғўзаларни тиклаб қўйиш, ўқ ариқларни текислаш, ёввойи ўтларни йўқотиш ишлари бажарилаётир.

Колхозлар ғўза баргини сун'ий усулда тўкиш учун зарур бўлган 138,5 тонна доривoрнинг ҳаммасини ташиб олдилар. Граждан хаво флоти блан барча колхозлар шартнома туздилар. Самолётнинг қўниши ва учиши учун махсус аэродромлар тайёрланди. Уларга борадиган йўл ва кўприк тузатилди.

Сирдар'ё ерларида сизот сувлари юза туради, шунинг учун оддий хирмонларда пахтани тез қуритиш, ёғингарчиликдан кейин хирмондаги намни қочириш қийин бўлади. Биз бу йил кўтарма хирмон қилишга алоҳида э'тибор бердик. МТС ўзининг бульдозер ва тракторлари блан Каганович номли колхозда 7 та, Ильич номли колхозда 6 та, «XIX партс'езд» колхозида 2 та «Коммунизм» колхозида 7 та кўтарма хирмон қуриб берди.

Пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказиш, пахта териш машиналарини унумли ишлаши кўп жиҳатдан механизатор кадрларнинг малакасига боғлиқдир. Шунинг учун биз бу йил механик-ҳайдовчилар учун 15 кунлик курс ташкил этдик. Курсни 20 киши муваффақиятли тамомлади. 3 киши «Ташсельмаш»даги курсда ўқиб, билимини ошириб келди.

МТС механик-ҳайдовчи ва машинист кадрларга етарли даражада эга. Механик-ҳайдовчилар ўртасида пахта йиғим-теримига тайёргарлик масаласи муҳокама қилиб чиқилди. Улар бу йил машина блан пахта теришни самарали ўтказиш учун социалистик мусобақага қўшилдилар. Жумладан, механик-ҳайдовчи Қ. Ботиров, У. Қутбиддинов, Б. Бобомуродов ва бошқа ўртоқлар пахта терими даврида 80 — 100 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдилар.

Умуман Сирдар'ё районидаги 1-нчи МТС коллективи ўтган йилги хатоларни такрорламай, пахтани машина блан теришни намунали уюштириб, МТСни илғор МТСлар даражасига етказиб олиш учун астойдил курашади.

А. АҲМЕДОВ.
Сирдар'ё район 1-нчи МТС директори.

Меҳнат вахтасида

Завод дарвозасидан киришингиз блан ўнг қўлдаги ҳурмат тахтасига кўзингиз тушади. Унда ўзларининг самарали меҳнатлари блан бутун корхона коллективи ўртасида зўр обрў қозонган илғор ишчиларнинг, новаторларнинг расмларини кўрасиз. Илгарилари ҳам бу ерга келганимизда «Ҳурмат тахтаси»дан муносиб ўрин эгаллаганларнинг сони анчагина эди. Ҳозир эса уларнинг сони яна кўпайган.

Завод коллективи республикамизнинг 30 йиллигини ҳамда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигини муносиб меҳнат совғалари блан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, яхши натижаларга эришмоқда. Социалистик мусобақа корхона коллективи ўртасидан янгидан-янги илғорларни етиштириб чиқараётир.

Мана, заводнинг пардозлаш цехи. Юқори томонда завод дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотининг кўчма Қизил байроғи кўзга ташланиб турибди. Ўртадаги станокда цех коллективининг фахри Зина Каримова, унинг ёнида эса дугонаси Мария Кузнячкина ишламоқда. Улар деярли тайёр бўлган подшипник ва детальларни пардозламоқдалар. Уларнинг чаққонлик блан бажараётган ишларини четдан кузатиб турган киши беихтиёр завқланиб кетади. Машина ва механизмларнинг бир текис ҳаракати кишига ёқимли туйилади. Ҳамма зўр тараддудда. Цех коллективининг ягона бир мақсад йўлида бир жон, бир тан бўлиб ишлаётгани сезилиб турибди.

Биз цех бошлиғи ўртоқ Матвеенкодан коллективнинг иши ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Ўзбекистон ҳукумати ва республика партия Марказий Комитетининг бу йилги пахта ҳосилини ўз вақтида йиғиб-териб олиш ҳақидаги қарори, — деди у, — бизнинг зиммамизга ҳам жуда катта ва мас'улиятли вазифаларни юклайди. Пахтакорларимиз фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Бу мўл ҳосилни сра нобуд қилмай йиғиб-териб олиш иши кўп жиҳатдан механизациядан фойдаланишга боғлиқдир. Биз қишлоқ хўжалиги машиналари учун қанчалик кўп деталь ва запас қисмлар ишлаб чиқарсак, МТС механизаторлари пахта териш, чанглагич-пуркагич, пахта тозалаш ва бошқа хил машиналарнинг ремонтини шунчалик тез ва сифатли тамомлайдилар. Шунинг учун биз социалистик қишлоқ хўжалигини кескин равишда ривожлантириш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўра кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдамиз.

Биз август ойи топшириғини заводда биринчи бўлиб, маҳсулотнинг ҳамма турлари бўйича муддатидан 40 кун олдин адо этдик. Коллективимиз қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаб, меҳнат унумини янада ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда. Мавжуд асбоб-ускуналардан тўла фойдаланиш, янгидан-янги резервларни ишга солиш натижасида сентябрь ойи — топшириғи ҳам муддатидан илгари маҳсулотнинг ҳамма турлари бўйича ошириб бажарилди. Цехда мусобақага қўшилмаган ва смена топшириғини ошириб бажармайдиган бирорта ҳам ишчи йўқ. Айниқса, Ш. Муродова, Т. Маликова, Ҳ. Зокирова каби актив жамоатчи хотин-қизларимиз ўз нормаларини икки ҳиссадан ошириб бажариб, цехнинг барча ишчиларига намуна бўлмоқдалар...

Тошкентдаги «Шарикоподшипник» заводи областимиздаги илғор саноат корхоналаридан бири ҳисобланади. Ишчилар, хизматчилар ва инженер-техник ходимларнинг фидокорона меҳнати натижасида 8 ойлик топшириқ муддатидан илгари 1 августдаёқ ошириб бажарилди ва пландан ташқари бирнеча минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Ҳозир завод коллективи октябрь ойи ҳисобидан маҳсулот топширмоқда.

Ўртоқ Эшмуродов бошлиқ рестоврация ҳамда Н .Кузмин раҳбарлигидаги йиғув цехининг коллективлари ҳам астойдил меҳнат қилиб, юқори кўрсатгичларга эришмоқдалар. Ҳар икки цех коллективлари ўзаро социалистик мусобақа асосида ишлаб, ҳафталик ва ойлик топшириқларни доимо ортиғи блан бажариб келмоқда, тайёрланаётган маҳсулотлар юқори сифатга қабул қилинмоқда. Илғор ишчилардан Л. Красиков, С. Шохобиддинова, М. Козлов, С. Петров, В. Снимщиков каби ўртоқлар смена топшириқларини 190—210 процентга етказиб бажармоқдалар. Корхонанинг бошқа цехлари ҳам республикамиз юбилейи шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.

Завод коллективи бу муваффақиятларга меҳнатни тўғри ташкил этиш, ҳарбир цех, ҳарбир смена ишини бир ме'ёрда ишлашини та'минлаш, соатлик график асосида ишлаш, мавжуд ускуналар ва ички ресурслардан унумли фойдаланиш орқали эришди.

Корхона коллективининг бу муваффақиятларида заводдаги рационализатор ва ихтиро'чиларнинг ҳиссаси каттадир. Завод ишчилари ва инженер-техник ходимлари маҳсулот сифатини яхшилаб, унинг таннархини камайтириш, меҳнат унумини ошириш, ишлабчиқариш технологиясини янада такомиллаштиришга қаратилган кўплаб таклифларни киритмоқдалар. Бу таклифларни ишлабчиқаришга жорий қилиш натижасида кўплаб хомаш'ё ва ёрдамчи материаллар тежалмоқда. Иқтисод қилинган бу материаллар ҳисобига механизаторлар учун қўшимча деталь ва запас қисмлар тайёрланмоқда.

Шунингдек, корхонада тез-тез ўтказилиб туриладиган ишлабчиқариш кенгашлари ҳам меҳнат унумини оширишга жуда катта ёрдам бермоқда. Бу кенгашларда илғор иш методлари оммалаштирилади, ишлабчиқаришга доир муҳим проблемалар кенг ишчилар оммасининг иштирокида атрофлича муҳокама қилинади. Шунингдек, цехлардаги мавжуд камчиликларнинг сабаблари очиб ташланади ва меҳнат унумини ошириш ҳамда маҳсулот сифатини яхшилаш йўллари белгилаб чиқилади.

Шу кунларда завод коллективи республикамизнинг пахта далаларида етиштирилган мўл ҳосилни ўз вақтида, сра нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш ва Ўзбекистон ССР нинг 30 йиллигини ишлаб чиқаришда янги ғалабалар блан нишонлаш мақсадида зўр ғайрат блан меҳнат қилмоқда.

З. ОРИПОВ.

Авиаторларнинг пахтакорларга ёрдами

Шу кунларда Тошкент аэропортида ишлар қизиб кетди. Мамлакатнинг турли пунктларидан бу ерга тўхтовсиз қишлоқ хўжалик авиациясининг ўнларча самолётлари келиб турибди. Шимолий Кавказ, Ғарбий Сибирь ва Украинадан ҳозирданоқ учиш отрядлари келди. Шунингдек, Қозоғистондан, РСФСР Марказий районлари территориаль бошқармаларидан қишлоқ хўжалик авиаторларининг келиши кутилади. Қардош республикаларнинг учучи экипажлари Ўзбекистон учучилари блан биргаликда ҳосили машина блан териш учун ажратилган участкаларда ғўза баргини тўкдириб юборишни ўтказишда Ўзбекистон пахтакорларига ёрдам кўрсатадилар.

Ҳосил терими олдидан пахта далаларини ҳаводан пуркаш ва чанглаш ишлари ҳажми бу йил анча ортади. Ўтган йилдагидан қарийб 100 минг гектар ортиқ майдондаги экинларга самолётлар ёрдами блан химия дорилари сепилади. Шу мақсадда юзларча қишлоқ хўжалик авиацияси машиналари ажратилди. Кўп юк кўтарадиган АН — 2 самолётларидан биринчи марта кенг равишда фойдаланилади.

Ғўзаларнинг баргини тўкиб юбориш учун ҳаводан дори сепиш ишларини ҳамма ерда қисқа муддатларда ўтказишга қарор қилинди. Республика областьларида пахта майдонларига химия дорилари сепабошлашга тайёргарлик кўриш ишлари тамомланмоқда. Колхозлар ва совхозларда кўп миқдорда самолётлар учадиган ва қўнадиган майдончалар қурилди, ёнилғи ва заҳарли дорилар ташиб келтирилмоқда. (ЎзТАГ)

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

Магазин қачон ўз вақтида очилади?

— Ахир, кечадан бери папирос ололмайман-а, — деди Абдувалиака тажанг бўлиб.

— Уйимда туз блан чой соб бўлипти. Бу кишининг магазинни очишини кутиб ўтиргунча бошқа ердан олиб келсам бўлар экан. Бекорга қанча вақтим сарф бўлди, — деди Ҳамро буви аччиғланиб. Бу қанақа магазинчи, бир кун очиқ бўлса, уч кун ёпиб қўяди-я?

— Очган куни ҳам, бир соат очиқ турса, уч соат ёпиқ бўлади, — Робиа хола ҳам гапга аралашди. Магазинни очиб ўтиришга Қўчқорбойнинг сабри чидамайди. Ўтган куни ана очар, мана очар деб ўтира-ўтира сабрим чидамай, унинг уйига кирсам ухлаб ётипти.

Тошкент область Октябрь районининг эски Тошкент қишлоқ советидаги 34-нчи магазин мудири Қўчқорбой Йўлдошев магазинни хоҳлаган вақтида очиб, бошқа маҳаллаларда беркитиб қўядиган бўлиб қолди.

Магазин мудири Йўлдошев харидорларни менсимай «касал»лик баҳонаси блан ҳарқаёқда санғиб юради ёки уйида ётиб ухлайди.

Район матлубот союзининг раҳбарлари бу аҳволдан хабардормиканлар?

Т. АЗИЗОВ.

Ҳозир вақти эмас эмиш

Бўка район, Қорақўйли қишлоқ советидаги Вильямс номли колхозда бундан 15 йил илгари ҳаммом қурилган эди. Шу ўтган давр ичида бу бино капитал ремонт қилингани йўқ. Ҳозир бинонинг ғиштлари кўчган, деворлари шўралаган ва ба'зи ерлари қулаган.

Бино анча мунча ишдан чиққан, ҳаммом бу йил капитал ремонт қилиниши керак эди, лекин колхоз правлениесq ва унинг раиси бу тўғрида ўйлаб ҳам кўрганлари йўқ. Шу вақтгача ёқилғи тўплашга ҳам киришилмаган. Биз колхоз раисига «ҳаммомни ремонт қилишга қачон киришилади» деб мурожаат қилсак «ҳозир ремонт қилиш вақти эмас» деган жавобни олдик. Ҳаммом колхозчилар учунгина эмас, ҳатто район меҳнаткашлари учун ҳам жуда зарур. Чунки районда бундан бошқа ҳаммом йўқ.

Меҳнаткашлар ҳаммомни тезда ишга туширилишини талаб қилмоқдалар.

А. АШУРОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Раиси мақтанчоқ бўлган колхозда“

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг шу йил 8 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида мақола босилиб, унда Орджоникидзе район Киров қишлоқ советидаги Молотов номли колхозда ғўза парваришига э'тибор берилмай қўйилгани, колхоз раиси Жўра Пўлатов дала ишларини ташлаб, тўйма-тўй юргани танқид қилинган эди.

Ўзбекистон КП Орджоникидзе район комитетининг редакциямизга билдиришича, мақола район партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилинган ва унда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган.

Ўз вазифасига мас'улиятсизлик блан қараган Жўра Пўлатовга шахсий карточкасига ёзиш шарти блан виговор э'лон қилинган ва ғўза парвариши даврида юз берган хатоларнинг олдини олиш ҳамда пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўриш тадбирлари белгиланган.

Германия Коммунистик партиясининг Ғарбий Германия аҳолисига қарата чиқарган хитобномаси

БЕРЛИН, 1 сентябрь. (ТАСС). АДН агентлигининг билдиришича, Ғарбий Германияда 1 сентябрьдан 7 сентябрьгача ўтказилаётган «Тинчлик ҳафталиги» муносабати блан Германия Коммунистик партияси Марказий правлениесининг секретариати хитобнома э'лон қилди. Хитобномада бундай дейилади:

Иккинчи жаҳон уруши бошланишининг 15 йиллиги, 1939 йил 1 сентябрь куни халқларга икки жаҳон уруши даҳшатларини эслатади. Бу урушлар бизнинг халқимизга ҳам жуда кўп азоб-уқубатлар келтирди ва миллион-миллион кишилар ўлди, қуролланиш магнатлари эса миллиардлаб фойда олдилар. Кейинги уруш машаққатлари эсдан чиққани йўқ, Хиросима ва Нагасакини атом бомбалари блан бомбардировка қилишнинг мудҳиш натижалари ҳам эсдан чиққани йўқ.

Биринчи ва иккинчи жаҳон урушларининг даҳшатлари такрорланмаслиги лозим. Халқлар ўртасида ҳечбир масала уруш йўли блан ҳал қилиниши мумкин эмас, балки келишиш ва музокаралар олиб бориш йўли блан, халқларнинг ўз тақдирларини ўзлари белгилаш ҳуқуқини э'тироф этиш ва ҳурмат қилиш асосида ҳал қилиниши мумкин, деган онг ўсиб бормоқда.

Тинчлик учун курашувчилар Ғарбий Германия комитетининг президиуми аҳолини 1954 йил 1 сентябрьдан 7 сентябрьгача «Тинчлик ҳафталиги» ўтказишга чақирди.

Ғарбий Германиядаги тинчликсевар кишилар милитаризмга ва шовинизмга қарши, Бонн ва Париж шартномаларига қарши, немис халқига ва бошқа халқларга тинчликни та'минлаш учун курашда ўз куч-ғайратларини тобора қат'ий равишда оширмоқдалар. Тобора кўпроқ кишилар:

Йўқолсин «Европа мудофаа бирлашмаси» ва «Умумий шартнома»! Йўқолсин бу шартномаларни ҳархил эгри йўллар блан қабул эттириш ҳаракатлари! Йўқолсин Германияни парчалаб юбориш сиёсати! — деб айтмоқдалар.

Бизга немислар ўртасида келишиш сиёсати керак ва буюк давлатларнинг янги музокаралари керак, бу музокаралар вақтида шарқдаги ва ғарбдаги немислар Халқ палатаси таклиф этганича баббаравар ҳуқуқлар блан ўз нуқтаий назарларини баён этиб беришлари лозим.

«Тинчлик ҳафталиги»ни янги уруш тайёргарлигига қарши, «куч ишлатиш сиёсати»га қарши, келишиш ва тинчлик сиёсати йўлидаги қудратли намойишга айлантирингиз!

ФРАНЦИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИДА

ПАРИЖ, 1 сентябрь. (ТАСС). Миллат мажлисининг кечаги йиғилишида МРП, «мустақил республикачилар» партиялари ва социалистик партия парламент группаларининг «Европа армияси» тарафдорлари ҳукуматга саволлар бериш ёрдами блан ташқи сиёсат масалалари юзасидан яна мунозаро бошлашга уриниб кўрдилар. «Республика ва социал ҳаракат» деган мустақилчилар группаси деб аталган группанинг а'зоси Аллеган ва мустақил республикачи Поль Рейноннинг ҳукуматга саволлар беришдан кузатган мақсадлари ана шу эди.

Кечаги мажлис давомида асосан «Европа мудофаа бирлашмаси»нинг тарафдорлари бирин-кетин парламентнинг минбарига чиқдилар. Министрлар советининг раиси Мендес-Франс интерпелляцияларни (ҳукуматга савол бериш) муҳокама қилишни 3 ноябрьгача кечиктиришни таклиф этди. Аммо, интерпелляция авторлари ва уларни қувватлаган депутатлар ўз фикрларида қаттиқ туриб олдилар. «Европа мудофаа бирлашмаси» тўғрисидаги шартноманинг рад этилиши гўё герман армиясининг қайтадан тикланишига, Франциянинг яккаланиб қолишига ва «иттифоқларнинг бузилишига» олиб боради, деган тезис ана шу группалар вакилларининг сўзлари учун умумий тус бўлди.

Музокараларда сўзга чиққан коммунист-депутат Фажон интерпелляциялар муҳокамасини кечиктиришни ёқлади. У «Европа мудофаа бирлашмаси» тўғрисидаги шартноманинг барбод этилганлиги тинчлик ва Франциянинг мустақиллигининг катта ғалабаси эканлигини та'кидлади.

Бош министр Мендес-Франс «Атлантик иттифоқига содиқ бўлиш» Франция ҳукумати ташқи сиёсатининг асосидир, деб та'кидлади. Ҳукумат, деди у, ўз ҳаракатларини ўз иттифоқчилари блан «бирдамлик»га ва «Франция-Германия келишуви»га асослайди. Ҳукуматнинг бошқача сиёсати йўқ ва бўлмайди.

Ҳукумат бошқа қарорларни ишлаб чиқиш учун дарҳол музокаралар бошлайди. Аммо парламентнинг розилигисиз ҳечқандай қарор қабул қилинмайди. Ғарбий Германия тўғрисидаги Бонн битими парламентнинг муҳокамасига қўйилади. Шундан кейин ҳарбий масалаларга навбат келади.

Сўнгра, Мендес-Франснинг интерпелляциялар муҳокамасини 3 ноябрьгача кечиктириш тўғрисидаги таклифи овозга қўйилди. Бу таклиф 162 овозга қарши 418 овоз блан қабул қилинди.

Миллат мажлиси 3 ноябрьгача каникульга тарқатилди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЛАН ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА МАДАНИЙ АЛОҚА КЕНГАЙМОҚДА

СССР блан ХХР ўртасида маданий алоқа кундан-кунга мустаҳкамланмоқда. Бир-бирларининг мамлакатларига бориб турувчи совет ва хитой маданият арбобларн делегацияларининг сони кўпаймоқда. Ҳар иккала халқнинг турмуши блан ўзаро танишиш имкониятлари кенгаймоқда. Яқинда Москвада радиоэшиттириш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида СССР Маданият министрлиги Радиоинформация Бош Бошқармаси блан ХХР Марказий Халқ Ҳукумати Давлат Ма'мурий Кенгаши ҳузуридаги Маданият ва маориф ишлари Комитетининг Радиоэшиттириш Бошқармаси ўртасида Битим имзоланди. Битимда иккала мамлакат ўртасида радио эшитувчиларни СССР ва ХХР халқларининг турмуши блан таништирадиган радиоэшиттиришлар берилиши кўзда тутилади.

Битимни СССР Маданият министрлиги Радиоинформация Бош Бошқармасининг Бошлиғи А. А. Пузин ва ХХР Марказий Халқ Ҳукумати Давлат Ма'мурий Кенгаши ҳузуридаги Маданият ва маориф ишлари Комитети Радиоэшиттириш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Вэн Цзи-чше имзоладилар.

Япон халқи Америка оккупациясига қарши курашмоқда

Бугун иккинчи жаҳон урушида япон милитаризми енгилган кунга тўққиз йил тўлади. Япон милитаризми иккинчи жаҳон урушида енгилганидан кейин Япония жуда оғир аҳволга тушиб қолди. Япон халқи Потсдам декларациясига мувофиқ, мамлакатда демократик тартиблар ўрнатилади ва аҳолининг фаровонлигини ошириш учун шароит вужудга келтирилади, деб умид қилган эди. Амалда эса тамомила бошқача аҳвол рўй берди. Америкали оккупантлар ва уларнинг япон реакцияси лагеридан бўлган шериклари мамлакатда қаттиқ полиция режимини ўрнатдилар.

Япония ҳақиқатда Американинг мустамлакаси бўлиб қолди. АҚШ мамлакатдан ўз қўшинларини олиб чиқишдан бош тортди ва Японияни бирқанча асоратли шартномалар ва битимларни қабул қилишга мажбур этди. Мамлакат тез сур'атлар блан ҳарбийлаштирилмоқда. Мунтазам армия тикланди. Бу армия америкали ҳарбий маслаҳатчиларнинг ихтиёридадир. Саноат ҳарбий йўлга солиниб қайтадан қурилди. Бу эса япон экономикасининг бузиқ ва биртомонлама характерини янада кучайтиради.

Япон халқи ана шу вазиятда четэл ҳукмронлигига қарши, ўз ҳуқуқлари учун, тинчлик, озодлик ва миллий мустақиллик учун курашга отланди. Бу кураш турли шаклларни олмоқда ва бу курашга ишчилар синфи етакчилик қилмоқда. Япон ишчилари мамлакатнинг қайтадан қуроллантирилишини тўхтатишни, Америка қўшинларини олиб чиқиб кетишни, халққа ҳуқуқ ва эркинлик берилишини, иқтисодий аҳволни яхшилашни аҳолининг бошқа табақалари блан биргаликда талаб этмоқдалар. Япониянинг ҳамма қисмида — шаҳар, қишлоқларда, балиқчилар яшайдиган посёлкаларда халқ ўзини азоб-уқубат ва вайронгарчиликка дучор қилган ажнабий золимларга қарши кўтарилмоқда.

Япония корхоналарида забастовкалар бўлиб турибди. Кўмир саноатида айниқса катта забастовкалар бўлди. Масалан, шу йилнинг февраль ойида 15 кўмир компаниясининг шахтёрларидан 210 минг киши иш ташлади. Осака шаҳридаги тўқимачилик фабрикасида забастовка бирнеча ойдан буён давом этмоқда. Август ойининг охирида Америка қўшинларига хизмат қилучи Токио арсенали ишчиларининг 48 соатлик забастовкаси бўлди. Америка ҳарбий заказларини бажарувчи корхоналарда забастовкалар тобора кўпаймоқда.

Токиода ва Япониянинг бошқа шаҳарларида меҳнаткашларнинг оммавий намойишлари тез-тез бўлиб турипти. Намойишчилар Американинг оккупациясига ва мамлакатнинг ҳарбийлаштирилишига хотима беришни, Японияда тинчлик ва Совет Иттифоқи блан, Хитой Халқ Республикаси блан ҳамда бошқа демократик давлатлар блан дўстлик сиёсатининг амалга оширилишини талаб қилмоқдалар. Июль ойида уч миллион кишидан ортиқ а'зоси бўлган Япония касаба союзлари бош кенгашининг с'езди бўлиб ўтди. Бу с'езд мамлакат меҳнаткашларини тинчлик, демократия ва мустақиллик учун, япон халқининг энг зарур ҳуқуқлари учун курашни янада кучайтиришга чақирди.

Япон халқининг кенг табақалари тинчлик, эркинлик ва мустақиллик йўлидаги курашга қўшилдилар. Япония деҳқонлари бу курашда актив қатнашмоқдалар. Деҳқонлар Америка полигонлари, аэродромлари, автомобиль йўллари ва бошқа ҳарбий иншоотлари қурилиши учун ўз ерларининг тортиб олинишига қарши чиқмоқдалар. Исикава префектурасидаги Уцинада деган япон қишлоғи бутун дун'ёга ма'лум бўлиб қолди. Япон ма'мурлари ана шу қишлоқ ерларини артиллерия полигони қилиш учун топширишга қарор берганларида қишлоқнинг бутун аҳолиси далага чиқди ва чақирилмаган меҳмонларнинг йўлини тўсишга қарор берди. Шундан кейин қишлоқ аҳолиси тўплардан ўқ узилишига йўл қўймаслик учун далада «бир жойда ўтириб олиб забастовка» қилди. Сакамото қишлоғи (Гумма префектураси) аҳолиси ҳам шундай ҳаракат қилди. Улар ҳарбий об'ектлар қуриш мақсадида қишлоқ ерларини кўриб чиқиш учун келган америкали офицерларни чолғи ва кетмонлар блан қарши олдилар. Америкалиларнинг машиналари Сакамото қишлоғига олиб борадиган йўлдан келмоқда эди. Бу йўлга: «Туёғингизни шиқиллатиб қолинг!» деган сўзлар ёзилган плакатлар қўйилган эди.

Америка Қўшма Штатлари Тинч океанининг Японияга яқин оролларида термоядро қуролини синаб кўрмоқда. Бу ҳол япон халқини катта ташвишга солиб қўйди. Ана шу синовлар натижасида бу йил японларнинг балиқ овлайдиган бирқанча кемаси балиқчилар блан бирга ҳалок бўлди. АҚШнинг ҳаракатларидан япон халқининг қаҳр-ғазаби шу қадар ўсдики, парламент атом ва водород қуролини синаб кўриш ва қўлланишни тақиқлашни ёқлаб якдиллик блан овоз берди. Мамлакатнинг ҳамма қисмида АҚШнинг ваҳшиёна ҳаракатларига қарши оммавий норозилик митинглари бўлиб ўтди. Ҳозирги вақтда ялпи қирғин қуролини қўлланишни тақиқлаш ҳақидаги мурожаатга аҳоли ўртасида имзо тўпланмоқда. Август ойининг охирига келганда, ўн миллиондан ортиқ имзо тўпланди. Хиросима префектурасидагина ана шу мурожаатга бир миллиондан ортиқ имзо тўпланди. Шу йил август ойининг бошида Японияда атом ва водород қуролини тақиқлаш ҳақидаги талабномага имзо тўплаш ҳаракати Миллий кенгаши тузилди.

Японияда тинчлик тарафдорлари сони кун сайин ортмоқда. 1951 йилда Сталин мукофоти лауреати профессор Икуо Ояма бошчилигида тузилган тинчликни ҳимоя қилучи Бутуняпон комитети бу ҳаракатга етакчилик қилмоқда. Мамлакатнинг ҳарбир префектурасида тинчликни ҳимоя қилиш комитетлари тузилди. Қуйидаги факт Японияда тинчлик тарафдорлари ҳаракати оммавий тус олганлигини кўрсатади: Сикоку оролида ўтказилган тинчлик тарафдорлари конференциясида 165 ташкилотдан икки минг делегат қатнашди. Тинчлик тарафдорлари ҳаракати: «Японияни америка базасидан тинчлик базасига айлантирамиз!» деган шиор остида ўтмоқда. Шу йилнинг июль ойида тинчликни ҳимоя қилиш юзасидан Бутуняпония конгресси бўлиб ўтди. Бу конгресс халқаро вазиятдаги кескинликни юмшатишни талаб қилди ва барча мамлакатлар блан, шу жумладан Совет Иттифоқи ҳамда Хитой Халқ Республикаси блан савдо-сотиқ муносабатларини кучайтиришни ёқлади.

Конгресс япон халқига қарата чиқарган мурожаатида «музокаралар олиб бориш йўли блан халқаро вазиятдаги кескинликни юмшатиш — тинчликка эришиш ва гуллаб-яшнашнинг бирдан-бир йўли» эканлигини кўрсатди. «Зўравонлик қилиш ва дўқ уришдан иборат империалистик сиёсат, — дейилади мурожаатда, — бутун дун'ёдаги кескинликни кучайтириши ва япон халқининг турмуш даражасини пасайтириши мумкин, холос».

Япон халқи мамлакатни Узоқ Шарқ агрессив блокига тортиш йўлидаги уринишларга кескин суратда қарши чиқмоқда. Ма'лумки, бу блокнинг америка ташкилотчилари ана шу блокда Японияни асосий ядро деб ҳисоблайдилар ва Япониянинг ҳарбий имкониятларидан ана шу блокнинг манфаатлари учун фойдаланишга интилмоқдалар. Япониянинг янгидан ташкил этилган мунтазам армияси солдатлари орасида ҳам урушга қарши кайфиятлар кучайиб кетганлиги ибратли бир ҳолдир. Яқинда Япониянинг етти мингдан ортиқ ҳарбий хизматчиси, я'ни ҳар ўнбеш кишининг бири қасам'ёд қилишдан бош тортди, 574 солдат эса америкалиларга ёлланишни истамай, армияда хизмат қилишдан бош тортди.

Япон халқи урушни хоҳламайди. Япон халқи ўтмишнинг собақларини эсидан чиқаргани йўқ. Токио радиоси: «Ўтган уруш япон халқининг эсидан чиққан эмас» деб э'тироф қилади. Американинг «Ньюсуик» деган энг реакцион журнали ҳам: «Японияда қайтадан қуролланиш идеясига қўшилучилар кам» деб қайғуалам блан ёзишга мажбур бўлди.

Америка монополияларининг таланчилик сиёсати япон халқини қаттиқ ғазаблантирмоқда. Уолл-стрит корчалонлари Японияда савдо-саноат соҳасида чегарасиз имкониятларга эга бўлдилар. Америка монополиялари ва уларнинг «Дзайбацу» тўдасидан бўлган японияли шериклари зўр бериб қуролланиш орқасида жуда катта фойда тўпламоқдалар, Япония меҳнаткашлари эса мамлакатни милитаризациялаштиришнинг бутун оғирлигини ўз зиммаларига олишга мажбур бўлдилар. Япониянинг майда ва ўрта саноатчилари Америка конкуренцияси орқасида хонавайрон бўлмоқдалар. Япония матбуотида босилган ма'лумотларга қараганда, шу йилнинг биринчи ярми мобайнида ҳар ойда 600 майда ва ўрта корхона эгаси хонавайрон бўлган.

Япония саноатчилари ва савдогарлари (Америка монополиялари блан боғланган саноатчилар ва савдогарлар бундан мустаснодир) америкалиларга қарши кайфиятдадирлар. Улар кенг халқ оммасининг мамлакатни оккупантлардан озод қилиш тўғрисидаги талабларини қўллаб-қувватламоқдалар, тинчликсеварлик сиёсатини амалга оширишни, Совет Иттифоқи блан, халқ Хитойи блан ва бошқа тинчликсевар давлатлар блан савдо-сотиқ муносабатлари ҳамда бошқа муносабатларни ўрнатишни талаб қилмоқдалар. «Иомиури» газетаси саноатнинг тинч давр учун керакли маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи тармоқлари блан боғланган япон савдо-саноат доираларининг манфаатларини ифода этиб, яқинда бундай деб ёзди: «Халқаро вазиятдаги кескинлик юмшаганлигини э'тиборга олиш керак ва мамлакатни бошқа давлатларга (бунда АҚШ кўзда тутилади. — П. К.) қарам қилиб қўядиган иқтисодий сиёсатдан қат'ий суратда воз кечиш керак».

Япония матбуоти ҳозирги вақтда Япониянинг СССР ва Хитой блан савдо-сотиқ қилиши орқасида олиши мумкин бўладиган фойдалари тўғрисида айниқса кўп ёзмоқда. Мамлакатда Япония-Хитой савдосига ёрдам берувчи жамият тузилди. Бу жамият демократик лагерьдаги мамлакатлар блан савдо-сотиқ қилишда АҚШ даги ҳукмрон доираларнинг талабига мувофиқ вужудга келтирилган чеклашларни тугатишни талаб қилди.

Япон миллатининг барча соғлом кучлари Американинг буйруқларига қарши, мамлакатнинг қайтадан қуроллантирилишига қарши актив кураш олиб бормоқдалар. Япон ватанпарварлари ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун, тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун тобора дадил ҳаракат қилмоқдалар. Барча тинчликсевар халқлар ана шу адолатли курашда уларни астойдил қўллаб-қувватламоқдалар.

П. КРАЙНОВ.

Японияда тинчликни ҳимоя қилиш митинглари

ПЕКИН, 1 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги Токиодан олинган хабарларга асосланиб қуйидагиларни билдиради: 29 августда Токио ва Осакада Япониядаги турли халқ ташкилотларининг ташаббуси блан тинчликни ҳимоя қилиш митинглари ўтказилди. Осакада ўтказилган митингда 35 минг киши, шу жумладан бошқа бирқанча префектураларнинг вакиллари қатнашдилар. Бу митингларда атом ва водород бомбаларининг тақиқланишини талаб этган резолюция ва декларациялар қабул қилинди.

ЯПОНИЯ ШАХТАСИДА ҲАЛОКАТ

ШАНХАЙ, 1 сентябрь. (ТАСС). Япониядан олинган хабарларга кўра, 31 августда Кусиро яқинидаги кўмир шахтасида газ портлаган. Портлаш натижасида 39 шахтёр ҳалок бўлган.

АМЕРИКАДА ДОВУЛ

ЛОНДОН, 1 сентябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Нью-Йоркдан билдиради: кеча Шимолий Американинг шарқий қирғоқлари бўйлаб Флоридадан Квебеккача чўзилган жойларда бўлиб ўтган довул натижасида 37 киши ўлган.

Довул Нью-Йоркка ёйилган ва Янги Англияда ғоят кучли бўлган. Бу ерда Род-Айленд, Массачузетс ва Коннектикут штатлари анча кўп зарар кўрган. Довулдан кейин сел бошланган. Бу сел неча миллион долларлаб зарар етказган.

Монреаль ва Квебек (Канада) анча зарар кўрганлиги тўғрисида хабарлар олинган. Довул кўтарилиб бутун кун бўйи қаттиқ ёмғир ёғиб турди. Шамолнинг тезлиги соатига 50 миляга етди. Монреаль кўчалари сув остида қолди. Қаттиқ шамоллар дарахтларнинг илдизи блан қўпориб ташлади, транспорт қатнови тўхтаб қолди.

Миср ҳарбий миссияси АҚШга боради

ҚОҲИРА, 1 сентябрь. (ТАСС). Матбуотда Миср қуролли кучлари генерал штабининг бошлиғи генерал Муҳаммад Иброҳимнинг Америка ҳарбий министри Стивенс таклифига мувофиқ АҚШга боражаги тўғрисида расмий ахборот э'лон қилинди.

Ҳарбий тайёргарлик бошқармасининг бошлиғи генерал Мустафа Юсуф ва олий даражали икки офицер генерал Иброҳимни кузатиб боради.

ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИДА ЎҚУВ ЙИЛИ БОШЛАНДИ

ПЕКИН, 1 сентябрь. (ТАСС). Бугун Хитойнинг барча ўқув юртларида — университетлар ва институтларда, техникумларда ва техник ўқув юртларида, ўрта ва бошланғич мактабларда машғулотлар бошланди.

«Женьминьжибао» газетаси билдиради: бу йил мамлакатдаги олий ўқув юртларига 94 мингдан ортиқ янги студент қабул қилинди. Бу йил Хитойдаги университетлар ва институтларда шуғулланучи студентларнинг умумий сони 250 минг кишидан ортиқдир.

Бу йил иккита янги индустриал олий ўқув юрти — Чэнду индустриал институти ва Куньмин политехника институти саноат қурилиши учун кадрлар тайёрлай бошлайди. Чэнду индустриал институти автойўл инженерлари тайёрлайди. Куньмин политехника институти эса асосан рангли металлургия ва кончилик саноати учун кадрлар тайёрлайди.

Пекинда ташқи савдо институти ташкил этилди. Пекин давлат институтида, Ғарби-Шимолий университетда ва Фудань университетида юридик факультетлар очилди.

Бу йил олий ўқув юртлари учун жам'и бир миллион квадрат метрдан ортиқ ҳажмда янги ўқув корпуслари ва бошқа бинолар қурилди.

Янги ўқув йилида, — деб ёзади, «Женьминьжибао» газетаси, — Хитойдаги ўрта мактабларда 3 миллион 600 минг ўқучи, я'ни ўтган йилдагидан 23 процент кўпроқ ўқучи шуғулланади.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — мавсумнинг очилиши — 4/IX да **Қутлуғ қон.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 3/IX да **Фарҳод ва Ширин**, 4 парда, 7 кўринишли музикали драма. Бош рольларда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Маҳмуджон Ғафуров, Шаҳодатхон Раҳимова, Лутфихон Саримсоқова**, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Раззоқ Ҳамроевлар** қатнашади. Спектакль кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРНИНГ ЁЗГИ БИНОСИДА — **Хоразм область музикали драма театри ашула ва рақс ансамблининг гастрольлари** — 3/IX да янги программада **хайрлашув концерти**. Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — янги рангли бадиий фильм **Тоғ қўлининг сири.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», «ИСКРА», КИРОВ номли — **Тоғ кўлининг сири.**

«9-НЧИ МАЙ» — **Ёш гвардия** (2-нчи серия).

ПУШКИН номли — **У Ватанни ҳимоя қилади.**

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — кундуз **Тақиқланган ашулалар**, кечқурун **Яхши ниятли кишилар.**

— Гулхонамиз доим гавжум бўлади, — дейди Карим-ота. Чунки бизнинг ўстирган гулларимизни кўп кишилар болаларининг иминена ва уйланиш тўйларига олиб кетадилар. Узоқ сафардан, экскурсиялардан қайтган қон-қариндош ва дўстларини мана шу гул блан кутиб оладилар.

Бу ерда турли гулларнинг кўплаб етиштирилиши белгиланган давлат планининг тўла ва ошириб бажарилишини та'минламоқда. Гулхонанинг 8 жойда гул сотадиган катта магазинлари ва дўконлари бор. Бу дўкон ва магазинларда ҳар куни икки-икки ярим минг сўмлик гул сотилади. Ҳар ойда эса 50—60 минг сўмлик савдо қилинади. Гулхонанинг 200 квадрат метр ерда теплицаси бор. Бунда қиш фаслида ҳам гул ўстирилади ҳамда кўп йиллик ва бир йиллик гуллар, шунингдек шаҳар кўчаларига ўтказиш учун гул етиштирилади.

Шаҳар гуллар плантациясида қийғос бўлиб очилган гуллар узоқ-узоқлардан ранг-баранг бўлиб мавжланган ҳолда кўзга ташланади. Майин шаббада гулларнинг ҳушбўй хидларини атрофга тарқатмоқда. Бу ерга яқинлашар экансиз, гулларнинг анқиган, хушбўй хидлари димоққа майиндек урилади.

Гул ўстириб етиштиришда Каримота Ёқубов кўп йиллик тажрибага эга. У гулларни меҳр блан парвариш қилади. Каримота гулчиликда мастер даражасигача кўтарилган кексалардан биридир.

— Гулчиликнинг ҳам ўзига яраша гашти бор, — дейди Каримота. Ёшим учкам етмишда. Мана салкам йигирма беш йилдан бери гулчи — боғбон бўлиб ишлайман. Гул ўсган ва очилган сари ўзимни ёшараётгандек хис қиламан.

Гулхона 1942 йили ташкил этилган бўлиб, 17 ярим гектар майдонга эга. Бу ерда 50 хилдан ортиқ гул ўстирилади. Георгин, Пион, Астра, Сирень, Шобо, Гвоздик каби гуллар ўзининг хушбўй ва ёқимли хидлари блан барчага ма'лум. Бу гуллардан гулдаста қилиб, вазага солиб қўйилса камида 20 кунгача сақланиб туради.

Гилодолис гули уч хил рангга эга бўлиб, узунлиги бир метрдан ошади. Унинг ажойиб хусусиятларидан бири шуки, узилиб вазага солиб қўйилса, 20 кунгача сўлимайди ва гуллашда давом этаверади. Бу гуллар Ватанимизнинг Киев, Сухуми, Сочи каби шаҳарларидан келтирилган. Булардан ташқари гулхонада халққа қадимдан таниш бўлган Атргул, Қизил гул, Чаманда гул, Гули ра'но ва тугмача гул сингари гуллар ҳам ўстирилади.

Шаҳар гулхонасида Каримотанинг шогирдлари оз эмас. Гулчилардан Асад Исломов, Мукаррам Каримова, Сора Нурмуҳамедова, техниклардан Исхоқ Исмоилов, Николай Баршов ўртоқлар Каримотанинг гул етиштиришдаги бой тажрибаларини ўрганиб, уста гулчи бўлиб етишдилар. Гулхонанинг агрономи Эрнис Вездили яқинда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига экскурсияга жўнаб кетди. Ўртоқ Вездили Каримотадан ғоятда хурсанд. Чунки Каримота назарий ма'лумотга эга бўлган бу ёш кадрга ўзининг гулчиликдаги тажрибасини қунт блан ўргатди, унинг назарий илмини амалий ишга татбиқ қилиши учун яқиндан ёрдам берди.

— Бизга рус ўртоқларимизнинг бераётган ёрдами чексиз, — дейди Каримота. Нимагаки, техника бўлмаса гулларимиз қиш фасли уёқда турсин, ёз вақтида ҳам бундай ривожланиб, ўсмас эди. Мен буни ўзимнинг 23 йиллик тажрибамда сездим.

Гулларни меҳрибонлик блан ўстираётган коллектив унинг турли нав'ларини ҳам топиш учун ижодий меҳнат қилмоқдалар. Улар гул сотиш бўйича йиллик давлат планини бажариш олдида туриптилар.

— Совет кишиларининг сўзи блан иши бир. Қадимги замонларда қолоқ бўлиб, ҳозир эса кундан-кунга яшнаётган социалистик республикамизнинг 30 йиллиги байрамигача йиллик планимизни бажариш учун ҳаракат қилаётирмиз, — деди Каримота.

Тошкентнинг ажойиб ва ранг-баранг гуллари бепоён ватанимизнинг пойтахти — Москва шаҳрининг аҳолисига ҳам кўплаб юборилиб турипти.

Т. ЎРУНОВ.

Суратда: гулчилик мастери **Карим Ёқубов** терилган гулларни шаҳарга жўнатиш олдида. В. Салов фотоси.

Редактор ўринбосари М. ҚОРИЕВ.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

МАЖБУРИЙ ФАРМОЙИШИ

1954 йил 6 август, № 8, Тошкент шаҳри

Юк автомобильларида кишиларни ташиш тартиби тўғрисида

Қишлоқ хўжалик ишлари, маосовкалар, экскурсиялар, намойишларга кўплаб чиққан даврда, шунингдек ишчиларни иш жойларига ташиганда ва ҳоказо вақтларда аварияларга йўл қўймаслик учун,

Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети қарор қилади:

I. Юк автомобильларида кишиларни ташишнинг қуйидаги қоидалари тасдиқлансин:

1. Кишиларни ташиш учун фойдаланиладиган юк автомобильларида ўтириш жойлари қуриб, уларни кузовга яхши маҳкамлаш лозим. Ўтириш жойлари машинанинг бортларидан камида 15 сантиметр паст бўлиши, орқадаги ўтириш жойи эса маҳкам орқа тираги блан та'минланиши керак.

2. Автомобиль тамом тузук аҳволда ва ювилган бўлиши лозим.

3. Борт илгаклари сим блан маҳкамланиши зарур.

4. Йўл варақасига «Пассажирларни ташиш учун яроқли» деб ёзиб, гараж бошлиғи ёки ўринбосарининг қўли қўйилиши «Ташиладиган пассажирлар» графасига ташиладиган пассажирларнинг сонини ёзиб, ташиш учун жавобгар бўлган кишининг қўли қўйилиши лозим.

5. Автомобильни I ёки II класс шофери ҳайдаши, ма'лум хўжаликда бундай шофер бўлмаган тақдирда — камида уч йиллик стажга эга бўлган III класс шофери ҳайдаши лозим.

6. Юриш тезлиги соатига 30 километрдан ошмаслиги керак.

7. Кузовга тушадиган оғирлик 1,5 тонна юк ортадиган автомобильларда 16 кишидан, 2—3,5 тонна юк ортадиган автомобильларда — 20 кишидан, 5 ва ундан кўп тонна юк ортадиган автомобильларда — 30 кишидан ошмаслиги лозим.

8. Кишиларни ташийдиган ҳарбир юк автомобилга юқорида кўрсатилган ташиш қоидаларига риоя қилиниши учун жавобгар бўлган киши белгиланиши керак.

9. Юк автомобильларида болалар уларга назорат қилиб турадиган катта ёшдаги кишилар блан биргаликда ташилиши лозим.

10. Худди бир корхона ёки муассасанинг автомобильлари колонна бўлиб бориши ва бир бирини қувиб ўтмаслиги, шунингдек уларнинг юриш тезлиги белгиланган тезликдан ошмаслиги керак.

11. Йўлга чиқиш олдидан ташиш учун жавобгар бўлган кишиларга ташиш вақтида хавфсизлик қоидаларига жиддий риоя қилиш тўғрисида инструктаж берилиши ва ташиш қоидалари бузилган тақдирда бу кишиларнинг шахсан жавобгар бўлишлари ҳақида огоҳлантирилиши лозим.

12. Юклар блан (ёки юк жойланадиган идишлар блан) фақат юкчилар ва проводниклар ташилиши мумкин. Шу блан бирга, юкчи ва проводникларнинг фамилияси машинанинг йўл варақасига ёзилган бўлиши шарт.

13. Пассажирларни юк блан биргаликда ташиш ва пассажирларнинг машина бортларига ўтириб ёки кузовда туриб боришлари тақиқлансин.

14. Пассажир багажлари ёки уй-рўзғор буюмлари блан фақат уларнинг эгалари бориши мумкин. Бу ҳолда пассажирлар учун кузовда қулай ва хавфсиз жой қолдирилиши лозим.

II. Муассаса ва корхоналарнинг раҳбарлари юк автомобильларида кишиларни ташиш учун юқорида кўрсатилган талабларни бажариш лозимлиги тўғрисида огоҳлантирилсин.

III. Ушбу қоидаларни бузишда айбдор бўлганлар ма'мурий тартибда 100 сўмгача штраф тўлайдилар ёки бир ойгача муддат блан мажбурий ишга тортиладилар.

IV. Бу мажбурий фармойишнинг бажарилишини кузатиш милиция органларига юкланади.

V. Ушбу мажбурий фармойиш матбуотда э'лон қилинган кундан бошлаб 15 кундан кейин кучга киради ва Тошкент шаҳри доирасида жорий этилади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси

Х. ЮСУПОВА.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари

Х. УСМОНОВА.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси, № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136, Пропаганда бўлими — 157. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132. Хатлар бўлими — 132 Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими — 33142

Р 08042. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1458.